

**Uchwała Nr XIX/175/2016
Rady Powiatu w Olsztynie
z dnia 25 listopada 2016 r.**

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.) **uchwała się**, co następuje:

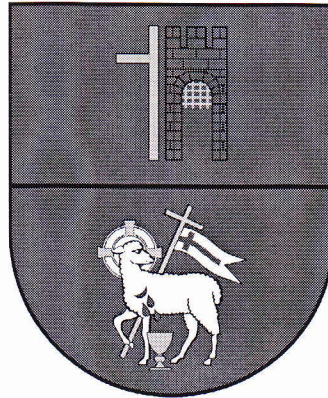
§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodnicząca
Rady Powiatu w Olsztynie**

Alicja Danuta Wąsik

Załącznik
do uchwały Nr XIX/175/2016
Rady Powiatu w Olsztynie
z dnia 25 listopada 2016 r.

Raport
z wykonania w latach 2013-2014
„Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego
na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Spis treści

I.	Wstęp	str. 3
II.	Podstawy prawne opracowania raportu	str. 3
III.	Założenia i metodyka opracowania raportu	str. 3
IV.	Realizacja w latach 2013-2014 działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”	str. 4
	<i>Priorytet I.</i> Doskonalenie działań systemowych	str. 5
	<i>Priorytet II.</i> Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych	str. 6
	<i>Priorytet III.</i> Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	str. 7
V.	Inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane w latach 2013-2014	str. 8
VI.	Ocena realizacji celów i działań określonych w <i>Programie</i> w oparciu o podstawowe wskaźniki obrazujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany	str. 9
	<i>Priorytet I.</i> Doskonalenie działań systemowych	str. 9
	<i>Priorytet II.</i> Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych	str. 10
	<i>Priorytet III.</i> Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	str. 12
VII.	Wnioski	str. 15
VIII.	Podsumowanie	str. 16
IX.	Wykaz stosowanych skrótów	str. 16
X.	Spis tabel	str. 17
XI.	Piśmiennictwo.....	str. 17
XII.	Tabele	str. 19

I. Wstęp

Rada Powiatu w Olsztynie przyjęła Uchwałą Nr XXXIV/391/2014 z dnia 24 października 2014r. dokument pn. „*Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020*”. Program ochrony środowiska (zwany dalej *Programem*) jest narzędziem realizacji polityki ekologicznej państwa i określa zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców powiatu olsztyńskiego. Dokument obejmuje następujące części:

1. Wprowadzenie
2. Ogólną charakterystykę powiatu
3. Ocenę aktualnego stanu środowiska,
4. Założenia i uwarunkowania realizacji *Programu*
5. Cele i priorytety ekologiczne *Programu*
6. Harmonogram realizacji *Programu*
7. Środki niezbędne do osiągnięcia celów
8. Zasady monitoringu *Programu*
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Program opracowany został na podstawie dokumentów i aktów prawnych z zakresu polityki ekologicznej państwa, ustaw i rozporządzeń dotyczących ochrony środowiska, dokumentów określających strategię rozwoju województwa i powiatu olsztyńskiego, dostępnych informacji o stanie środowiska i jego zagrożeniach oraz przewidywane źródła finansowania zadań opisanych w *Programie*.

II. Podstawy prawne opracowania raportu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016r., poz. 672 z późn. zm.) organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raporty z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska, które przedstawia radzie powiatu. Po przedstawieniu raportu radzie powiatu jest on przekazywany organowi wykonawczemu województwa.

Pierwszym okresem obowiązywania przyjętego *Programu* wymagającym sporządzenia raportu są lata 2013-2014.

III. Założenia i metodyka opracowania raportu

W rozdziale 8 „*Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020*” przedstawione zostały zasady monitoringu i oceny wykonania zadań określonych w przedmiotowym dokumencie. Zgodnie z założeniami raport powinien zawierać:

- ocenę wykonania zadań własnych powiatu określonych w harmonogramie realizacji *Programu* na lata 2013-2016,
- ocenę realizacji celów i działań określonych w *Programie* opartą na wskaźnikach charakteryzujących stan środowiska.

W *Programie* wskazano, że do opracowania raportu należy wykorzystać wyniki badań jednostek zajmujących się zagadnieniami ochrony środowiska oraz dane statystyczne. Natomiast informacje na temat przeprowadzonych inwestycji w zakresie ochrony środowiska należy pozyskać od jednostek samorządu terytorialnego położonych na terenie powiatu olsztyńskiego.

Niniejszy raport obejmuje głównie działania zrealizowane przez Powiat Olsztyński, jednostki organizacyjne powiatu i powiatowe osoby prawne oraz służby, straże i inspekcje nadzorowane przez powiat.

Raport opracowany został na podstawie danych pozyskanych od:

- poszczególnych wydziałów Starostwa Powiatowego w Olsztynie;

- jednostek organizacyjnych Powiatu Olsztyńskiego tj. Powiatowej Służby Drogowej w Olsztynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Domów Pomocy Społecznej, Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Placówek Oświatowych;
- służb, inspekcji i straży tj. Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie, Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Olsztynie;
- powiatowych osób prawnych tj. Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście i Szpitala Powiatowego im. J. Mikulicza w Biskupcu;
- spółki Fotowoltaika Gryźliny Sp. z o.o. założonej przez Powiat Olsztyński i Gminę Stawiguda w 2012r.

Ponadto, przy opracowywaniu raportu korzystano z danych statystycznych GUS, opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Państwowego Instytutu Geologicznego. Natomiast informacje na temat przeprowadzonych inwestycji z zakresu ochrony środowiska pozyskano od gmin położonych na terenie powiatu olsztyńskiego tj. Gminy Barczewo, Gminy Biskupiec, Gminy Dobre Miasto, Gminy Dywity, Gminy Gietrzwałd, Gminy Jeziorany, Gminy Jonkowo, Gminy Kolno, Gminy Olsztynek, Gminy Purda, Gminy Stawiguda i Gminy Świątki.

IV. Realizacja w latach 2013-2014 działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Nadrzędnym celem „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020” jest:

„Ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w powiecie olsztyńskim”.

W Programie wyznaczone zostały następujące priorytety i kierunki działań służące realizacji powyższego celu:

Priorytet I: Doskonalenie działań systemowych

1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategicznych programach rozwoju powiatu i gmin;
2. Rozwój współpracy międzyregionalnej dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska;
3. Poprawa skuteczności działań administracyjnych;
4. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska;
5. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym;
6. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Priorytet II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

1. Ochrona przyrody i krajobrazu;
2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody;
3. Ochrona powierzchni ziemi;
4. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi;
5. Ochrona klimatu;
6. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi, sporządzanie przez poszczególne gminy planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Priorytet III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia;
2. Poprawa jakości powietrza;
3. Poprawa jakości wód;
4. Doskonalenie gospodarki odpadami;
5. Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych;
6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku.

Priorytet I: Doskonalenie działań systemowych

W latach 2013-2014 w ramach *Priorytetu I* prowadzone były m. in. działania mające na celu poprawę skuteczności działań administracyjnych poprzez poszerzenie wiedzy ekologicznej i doskonalenie kompetencji osób prowadzących postępowania związane z wydawaniem pozwoleń, zezwoleń, decyzji, koncesji i innych dokumentów dotyczących prowadzenia działalności związanych z ochroną środowiska. Skuteczność działań administracyjnych polegała również na kierowaniu się zasadą przezroczności i prewencji przy określaniu warunków realizacji nowych inwestycji oraz doskonaleniu nadzoru oraz współdziałania służb w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń przeciwko przepisom ochrony przyrody i środowiska. Prowadzono także publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku, a także udzielano informacji o środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zasady ochrony środowiska były uwzględniane podczas opiniowania przez odpowiednie organy różnego rodzaju dokumentów planistycznych takich jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, czy uproszczone plany urządzenia lasów.

Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska był realizowany poprzez wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska, zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych w gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska i rozwój współpracy z mediami w zakresie upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie. Jednostki oświatowe i szkolno-wychowawcze w powiecie olsztyńskim prowadziły zajęcia dydaktyczne o tematyce proekologicznej, obchody Dni Ziemi oraz organizowały zbiórki śmieci, makulatury, baterii czy zużytego sprzętu elektronicznego. Ważne wydarzenia przeprowadził Oddział Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Olsztynie. Informacje o środowisku upowszechniane były przez lokalne media, np. telewizja regionalna promowała Dzień Ziemi organizowany przez Zespół Szkół w Biskupcu. Podobnie rozpowszechniane były przez media informacje o stanie jakości wody lub zagrożeniach epidemiologicznych. Dużą rolę w publikowaniu informacji o środowisku odegrał wydawany przez Powiat Olsztyński miesięcznik Przegląd Warmiński.

W ramach realizacji przedmiotowego priorytetu Powiat Olsztyński dofinansował działania mające na celu m. in. popularyzację i promocję zdrowego stylu życia przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych powiatu czy zasad bezpiecznego zachowania na wodzie. Promocja eko- i agroturystyki, zdrowej żywności i zdrowego trybu życia prowadzona była także przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.

W latach 2013 i 2014 Powiat Olsztyński dwukrotnie udzielał dotacji na wsparcie działalności edukacyjnej pn. „Ptasie pogotowie” ekologicznej organizacji pozarządowej Fundacji Albatros. Ośrodek ten w ramach rozwoju infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody uzyskał dofinansowanie na modernizację.

Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu I - Doskonalenie działań systemowych* oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania przedstawia **tabela nr 1**.

Priorytet II. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

W ramach realizacji powyższego priorytetu podejmowane były m. in. działania mające na celu utrzymywanie istniejących form ochrony przyrody poprzez respektowanie przepisów zawartych w aktach ustanawiających istniejące formy ochrony przyrody. Wspierana była realizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 poprzez merytoryczny udział w tworzeniu stosownych norm wpisujących się w zasadę zrównoważonego rozwoju. Wspierane było wykonywanie inwentaryzacji, waloryzacji monitoringu różnorodności biologicznej poprzez szczegółową analizę zasadności usuwania drzew lub krzewów, a także analizowano, czy wycinka nie spowoduje zniszczenia lub całkowitej likwidacji zadrzewień przydrożnych i śródpolnych. Ponadto, w wydawanych gminom zezwoleniach na usunięcie drzew wielokrotnie wskazywano warunek wykonania nasadzeń zastępczych drzewami i krzewami gatunków rodzimych. Wśród tych działań ważną rolę pełniła Powiatowa Służba Drogowa w Olsztynie, która pielęgnowała drzewa i krzewy rosnące przy drogach powiatowych. Wprowadzone zostały także nowe nasadzenia przy budynku Powiatowej Hali Sportowej przy Zespole Szkół w Dobrym Mieście.

W raportowanym okresie chroniono różnorodność przyrodniczą w krajobrazie rolniczym i miejskim poprzez zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaczeń i małych zbiorników wodnych oraz utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzony był przez trzynaście nadleśnictw na podstawie porozumień zawartych przez Starostę Olsztyńskiego i Nadleśniczych z terenu powiatu olsztyńskiego. W 2014r. rozpoczęto prace nad opracowaniem uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów należących do osób fizycznych. W 2014 r. opracowane zostały uproszczone plany urządzania lasów prywatnych położonych na terenie gminy Jonkowo (obręb Stętkiny) oraz gminy Purda i gminy Stawiguda. Powyższe działanie jest nadal kontynuowane.

Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi prowadzono poprzez fachowy i merytoryczny nadzór nad utrzymaniem systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszenie nierównomierności przepływu cieków, z uwzględnieniem wymogów zachowania ciągłości morfologicznej cieków oraz utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych z uwzględnieniem wymogów ochrony cennych siedlisk przyrodniczych zależnych od wód. Istotnym działaniem było przestrzeganie i respektowanie norm prawnych w wydawanych przez organ pozwoleniach na instalowanie urządzeń regulujących odpływ wód, zgodnych z zasadami dotyczącymi maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych przeznaczonych na cele przemysłowe i konsumpcyjne. Zalecano wprowadzanie wodooszczędnych technologii produkcji, propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody. W ramach priorytetu II przeprowadzone zostały również działania mające na celu konserwację i zabudowę rowów melioracyjnych stanowiących własność Skarbu Państwa położonych na terenach rolniczych. Powiatowa Służba Drogowa w Olsztynie przeprowadziła 14 remontów przepustów znajdujących się w ciągu dróg powiatowych. Natomiast Dom Pomocy Społecznej w Grazymach dokonał zakupu nowych pomp głębinowych. Ponadto, w ramach budowy Powiatowej Hali Sportowej w Dobrym Mieście wykonano instalację kanalizacji sanitarnej do odprowadzania ścieków i wód opadowych i roztopowych.

Kierunek działań mających na celu ochronę powierzchni ziemi wykonano poprzez stosowanie w wydanych zezwoleniach zapisów zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem np. w zakresie gospodarki odpadami podawano warunki magazynowania odpadów obejmujących zabezpieczenie gruntu, zwłaszcza w przypadku odpadów niebezpiecznych. Inne działania dotyczyły zwiększenia skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych w celu przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej leśnej lub rolniczej.

Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi odbywało się poprzez wydawanie stosownych pozwoleń a w nich odpowiednich zapisów dotyczących budowy i modernizacji urządzeń

służących do poboru wody i sieci wodociągowych, ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych, eliminację nielegalnej eksploatacji kopalini.

Ochrona klimatu oraz doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi i rozwój małych instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii realizowana była głównie poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej oraz modernizację systemów ogrzewania i gospodarki energetycznej w tych budynkach. Zrealizowane inwestycje dotyczyły m. in. ocieplenia ścian, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wymiany instalacji ogrzewania, instalowania pomp ciepła, kolektorów słonecznych czy kotłów na pelet. Spółka Fotowoltaika Sp. z o.o. rozpoczęła realizację budowy elektrowni słonecznej o mocy 1 MWp w technologii opartej na modułach fotowoltaicznych na terenie łądowiska w Gryżlinach. Ponadto, w ramach projektu przeprowadzonego wspólnie z Krajową Agencją Poszanowania Energii (KAPE) opracowano Plan Rozwoju Bioenergetycznego Powiatu Olsztyńskiego oraz studium wykonalności projektu energetycznego wykorzystania biomasy w związku ze zmianą systemu grzewczego w trzech placówkach użyteczności publicznej.

Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu II - Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych* oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania przedstawia **tabela nr 2**.

Priorytet III. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Działania podejmowane w latach 2013-2014 w celu ograniczania środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia polegały głównie na koordynacji działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców poprzez analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia dobrej jakości, monitoring jakości wody pitnej oraz w miarę potrzeby inicjowanie działań naprawczych. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie prowadziła bieżący monitoring stanu jakości wody przeznaczonej do spożycia, wody basenowej oraz wody w kąpieliskach oraz w razie konieczności podejmowała działania interwencyjne w tym zakresie.

Zbierano i udostępniano informacje na temat zagrożeń dla zdrowia społeczeństwa. Wykonywano analizy ryzyka zdrowotnego dla procedur związanych z dopuszczaniem inwestycji do realizacji poprzez ocenę oddziaływania na środowisko. Poprawiano techniczne wyposażenie służb kontrolnych w nowoczesny sprzęt oraz sieci alarmowe. Wspierano akcje edukacyjno-szkoleniowe dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska. W ramach nadzoru nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych określono warunki magazynowania i postępowania z substancjami niebezpiecznymi w wydanych pozwoleniach zintegrowanych. Do redukcji emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii przyczyniły się głównie działania polegające na termomodernizacji oraz modernizacji gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej. W ramach prowadzonej kontroli analizie poddawano także okresowe pomiary emisji przesyłane przez prowadzących instalacje energetyczne.

Na ograniczenie emisji ze środków transportu wpływ miały przeprowadzone przez Powiatową Służbę Drogową w Olsztynie modernizacje i przebudowy dróg powiatowych. Działania mające na celu poprawę jakości wód podejmowane były przez jednostki szkolno-wychowawcze i domy pomocy społecznej. Działania te polegały na budowie wylotu kanalizacji deszczowej, zakupie pomp do oczyszczalni ścieków czy bieżącej analizie próbek ścieków.

W ramach doskonalenia gospodarki odpadami prowadzona była kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów w trakcie obowiązywania wydanych zezwoleń. Analizowano również coroczny raport z monitoringu zamkniętego składowiska odpadów w miejscowości Górowo przesyłany przez Gminę Kolno. Ponadto Szpital Powiatowy w Biskupcu zakupił prasę do zgniatania odpadów komunalnych.

Zaktualizowano powiatowy plan zarządzania kryzysowego. Dopuszczono wyspecjalizowane jednostki w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii. Przy tym działaniu należy podkreślić, że udzielono wsparcia finansowego jednostkom ochrony przeciwpożarowej

działającym na terenie powiatu. Udzielone dotacje i przekazany sprzęt umożliwił wyposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych w specjalistyczne urządzenia służące do gaszenia pożarów, likwidacji skutków podtopień, powodzi, ochronę akwenów wodnych oraz gleby przed zanieczyszczeniami a także ochronę życia i zdrowia osób poszkodowanych w wypadkach.

W celu ograniczenia hałasu podjęte działania polegały m.in. na przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego w celu wykonania obowiązku budowy ekranów przez GDDKiA w otoczeniu drogi krajowej nr 51 na odcinku Barcikowo-Spręcowo oraz prowadzeniu postępowań w celu zastosowania metod ograniczenia hałasu z terenu zakładu przez eksploatujących instalacje czy urządzenia. Ponadto, w 2013r. podjęta została uchwała Rady Powiatu w Olsztynie o zakazie używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych akwenach wodnych powiatu olsztyńskiego (poprzedzona uchwałami z 2006r. i 2008r.). Na ograniczenie hałasu miały także wpływ wykonane remonty i inwestycje drogowe przeprowadzone przez Powiatową Służbę Drogową w Olsztynie oraz kontrole prędkości ruchu prowadzone przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie.

Natomiast w celu ograniczenia zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna kontrolowała warunki pracy osób zatrudnionych przy demontażu elementów wyrobów zawierających azbest.

Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu III - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego* oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania przedstawia **tabela nr 3**. Należy dodać, że wymienione w powyższej tabeli m.in. takie zadania jak wdrażanie proekologicznych form gospodarowania w rolnictwie i zasad dobrej praktyki rolniczej, ograniczanie zalesień na obszarach o wysokiej wartości przyrodniczej, opracowywanie planów zaopatrzenia w ciepło, energię i gaz, budowa nowoczesnych sieci ciepłowniczych czy instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza nie są zadaniami bezpośrednio leżącymi w kompetencji powiatu. Na przykład zadania związane z budową systemów kanalizacji sanitarnej, przydomowych oczyszczalni ścieków sieci kanalizacyjnych czy też prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych i ich kontrola leżą głównie w kompetencji gmin i podmiotów realizujących inwestycje. Inwestycje wymienione w rozdziale V wskazują, że część z tych zadań była zrealizowana przez gminy.

V. Inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane w latach 2013-2014

W latach 2013-2014 wysokość środków finansowych z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, które wpłynęły do budżetu Powiatu wyniosła 307 807 zł (zgodnie z poniższą tabelą):

Tab. 4 Wysokość dochodów budżetu Powiatu Olsztyńskiego z tytułu opłat i kar środowiskowych w latach 2013-2014.

Rok	Wysokość wpływów z opłat i kar środowiskowych
2013	104 611
2014	203 196
Razem	307 807

Środki te uzależnione są przede wszystkim od ilości przedsiębiorstw znajdujących się na terenie powiatu i są naliczane w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego i w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Olsztynie. Przeznaczone są na zadania związane z ochroną środowiska.

Wysokość wpływów w latach 2013 i 2014 była różna i znikoma w stosunku do potrzeb inwestycyjnych. Zatem na realizację zadań inwestycyjnych pozyskiwano środki finansowe głównie z innych źródeł np. funduszy celowych, środków unijnych, dotacji lub pożyczek z Narodowego czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej itp. Wielkość finansowania działań

z zakresu ochrony środowiska uzależniona była od takich czynników jak np. plany inwestycyjne na dany rok czy możliwości dofinansowania projektów ze środków unijnych.

W latach 2013-2014 Powiat Olsztyński oraz jednostki organizacyjne i powiatowe osoby prawne realizowały inwestycje uwzględniając ochronę i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych oraz poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Wśród zrealizowanych inwestycji znalazły się zadania związane z termomodernizacją, modernizacją systemów grzewczych i gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej. Realizowane były również inwestycje polegające na budowie kanalizacji sanitarnej lub deszczowej przy budynkach użyteczności publicznej a także polegające na konserwacji lub zabudowie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych stanowiących własność Skarbu Państwa. Ponadto, Powiat Olsztyński współfinansował działania mające na celu doposażenie serwerowni Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Olsztyna i Powiatu Olsztyńskiego oraz wyposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnych działających na terenie powiatu olsztyńskiego. Środki pochodzące z budżetu Powiatu Olsztyńskiego przeznaczono na realizację przebudowy i budowy garaży i baz kontenerowych dla jednostek ochrony przeciwpożarowej wykonujących zadania związane z koordynacją i bezpośrednią likwidacją skutków awarii, wypadków czy innych nagłych zdarzeń, często mających negatywny wpływ na stan środowiska. W 2013r. rozpoczęto realizację inwestycji pn. „Budowa elektrowni słonecznej o mocy 1 MWp na terenie łądowiska w Gryżlinach”. Spółka Fotowoltaika Gyżliny Sp. z o.o. powołana została w 2012r. przez Powiat Olsztyński i Gminę Stawiguda.

Wykaz zrealizowanych inwestycji w zakresie ochrony środowiska oraz wysokość poniesionych kosztów przedstawia **tabela nr 5**.

W analizowanym okresie 11 z 12 jednostek samorządów gminnych położonych na terenie powiatu olsztyńskiego zrealizowało zadania pośrednio lub bezpośrednio związane z ochroną środowiska. Jedynie Gmina Kolno nie przeprowadziła żadnej inwestycji w tym zakresie. Zadania inwestycyjne realizowane przez 11 gmin ukierunkowane były głównie na budowę sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych, modernizacji systemów grzewczych w budynkach użyteczności publicznej oraz zagospodarowywanie odpadów komunalnych. Ponadto, środki finansowe przeznaczane były na budowę lub przebudowę gminnych i przydomowych oczyszczalni ścieków, przebudowę przepompowni ścieków, rekultywację składowisk odpadów i usuwanie wyrobów azbestowych. Dodatkowo 2 gminy zakupiły samochody bojowe dla jednostek ochotniczych straży pożarnych (gmina Barczewo, gmina Świątki).

Wykaz zrealizowanych przez gminy inwestycji w zakresie ochrony środowiska oraz wysokość poniesionych kosztów przedstawia **tabela nr 6**.

Należy nadmienić, że poza wymienionymi w tabeli 6 inwestycjami, Gminy położone na terenie powiatu olsztyńskiego zrealizowały liczne inwestycje związane z budową, przebudową czy modernizacją dróg gminnych.

VI. Ocena realizacji celów i działań określonych w *Programie* w oparciu o podstawowe wskaźniki obrazujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany.

W celu kompleksowej oceny z wykonania zadań określonych w harmonogramie realizacji *Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020* dokonano oceny podstawowych wskaźników obrazujących stan środowiska i dokonujących się w nim zmian. W *Programie* określono 28 wskaźników, które przypisane zostały poszczególnym priorytetom przyjętego dokumentu (**tabela nr 7**).

Priorytet I - Doskonalenie działań systemowych

W ramach *Priorytetu I - Doskonalenie działań systemowych* ocenie wzrostu świadomości ekologicznej społeczeństwa przypisany został wskaźnik ilości placówek posiadających certyfikat Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej i Zielonej Flagi. Certyfikaty przyznawane są w ramach

Programu Szkoły dla Ekorozwoju realizowanego od 2001 roku przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska pod Honorowym Patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Środowiska. Program skierowany jest do szkół, przedszkoli, placówek wychowawczych oraz społeczności lokalnych w całej Polsce. Celem programu jest włączenie społeczności lokalnych w ochronę środowiska, a także wzrost jej świadomości ekologicznej. W ramach programu przyznawane są certyfikaty: krajowy I stopnia - Lokalne Centrum Aktywności Ekologicznej oraz międzynarodowy II stopnia - Zielona Flaga¹. Według informacji uzyskanych z Olsztyńskiego Centrum Edukacji Ekologicznej certyfikaty przyznawane są na rok lub trzy lata (po trzech kolejnych certyfikatach przyznanych danej placówce na okres 1 roku, kolejny, tj. certyfikat II stopnia przyznawany jest na 3 lata). W 2012r. na terenie powiatu olsztyńskiego przedmiotowe certyfikaty posiadało 9 placówek oświatowych (szkoły i przedszkola). Za rok szkolny 2013/2014 placówki oświatowe działające na terenie powiatu olsztyńskiego otrzymały 10 certyfikatów, w tym 2 certyfikaty Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej na 1 rok, 7 certyfikatów Zielonej Flagi na 1 rok oraz 1 certyfikat Zielonej Flagi na okres 3 lat. Natomiast za rok szkolny 2014/2015 ilość przyznanych certyfikatów wyniosła 13 szt. Placówki oświatowe uzyskały 2 certyfikaty Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej na 1 rok, 6 certyfikatów Zielonej Flagi na 1 rok oraz 5 certyfikatów Zielonej Flagi na okres 3 lat².

Priorytet II - Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

Wskaźniki do oceny realizacji *Priorytetu II - Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych* podzielone zostały na 4 grupy: ochrona przyrody i krajobrazu, rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona powierzchni ziemi.

Ochrona przyrody i krajobrazu oceniana jest na podstawie powierzchni obszarów chronionych położonych na terenie powiatu olsztyńskiego. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatu nie uległ zmianie. Zarówno w roku 2012 jak i w latach 2013, 2014 obszary chronione stanowiły 54,3% powierzchni powiatu. Jednak z danych GUS wynika, że o 21,5 ha zwiększyła się powierzchnia rezerwatów przyrody (z 4 533,4 ha w 2012r. do 4 554,9 ha w latach 2013 i 2014) oraz o 11,45 ha zwiększyła się powierzchnia użytków ekologicznych (z 937,5 ha w 2012r. do 948,95 ha w 2013 i 2014r.). W trzech kolejnych latach (2012, 2013, 2014) zmianie nie uległa powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu, która wynosiła 142 835,3 ha /147 292,2 ha³ oraz powierzchnia zespołów przyrodniczo-krajobrazowych – 5 888 ha.

Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oceniane jest na podstawie lesistości. Zgodnie z danymi GUS w 2012 i 2013r. lasy stanowiły 37,7 % powierzchni powiatu. W roku 2014 udział lasów w powierzchni powiatu wzrósł do poziomu 37,8 %. Zaobserwowany wzrost dotyczył zwiększenia powierzchni gruntów leśnych będących własnością Skarbu Państwa, gmin oraz lasów prywatnych.

Racjonalne gospodarowanie zasobami wody poddane zostało ocenie na podstawie wodochłonności produkcji, zużycia wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę oraz procentu ludności zaopatrywanej w wodę przydatną do spożycia.

W *Programie* w 2012r. wskaźnik wodochłonności produkcji stanowiący stosunek ilości wody zużytej na cele przemysłowe do wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem dla powiatu olsztyńskiego wynosił 282m³ wody/mln zł. Jak ustalono w kolejnych latach GUS gromadził dane dotyczące powyższego wskaźnika jedynie na poziomie kraju. Nie można zatem dokonać oceny powyższego wskaźnika. Niemniej na podstawie danych GUS ustalono, że zużycie wody na potrzeby przemysłu na terenie powiatu olsztyńskiego rosło w badanym okresie. W 2012r. wartość ta wyniosła 825

¹ www.ekoszkola.pl

² www.ekoszkola.pl

³ Według danych z bazy GUS – Bank Danych Lokalnych powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu wynosiła 147 292,2 ha w roku 2012, 2013, 2014. Natomiast według danych zamieszczonych w opracowaniu GUS Województwo Warmińsko-Mazurskie Podregiony. Powiaty. Gminy z 2012, 2013 i 2014r. powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu wynosiła 142 835,3 ha w roku 2012, 2013, 2014.

dam³ wody/rok, w 2013r. 859 dam³ wody/rok, natomiast w 2014r. już 1 194 dam³ wody/rok. Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem wyniósł 5,3 % w 2012r, 6,4 % w 2013r. i 11,6% w 2014r. Zatem na terenie powiatu olsztyńskiego w analizowanym okresie na potrzeby przemysłu zużycie wody było coraz większe.

Spadkowi natomiast uległo zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę, które w 2012r. wynosiło 31,6 m³/rok. Według danych GUS w 2013r. zużycie wody na 1 mieszkańca uległo zmniejszeniu do poziomu 25,8 m³/rok, natomiast w 2014r. nieco wzrosło i wyniosło 27,3 m³/rok. Niemniej zużycie wody na 1 mieszkańca na koniec badanego okresu było o 4,3 m³ niższe niż na koniec 2012 roku.

Zgodnie z danymi zawartymi w *Programie*, w 2012r. 98,4% ludności powiatu olsztyńskiego zaopatrywanych było w wodę przydatną do spożycia. Według danych GUS w 2013r. powiat olsztyński zamieszkiwało 122 483 osoby a w 2014r. - 123 049 osób. Z informacji otrzymanych z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie wynika, że w analizowanym okresie przeprowadzone zostały badania wody w wodociągach publicznych zaopatrujących w 2013r. - 118 262, natomiast w 2014r. - 120 365 mieszkańców powiatu olsztyńskiego. Należy podkreślić, że dane te dotyczą wyłącznie wodociągów publicznych (bez wodociągów lokalnych i indywidualnych ujęć wody). Na koniec 2013r. złą wodę, warunkowo przydatną do spożycia stwierdzono w wodociągach zaopatrujących 1983 osoby. Na koniec roku 2014r. złą wodę, warunkowo przydatną do spożycia stwierdzono w wodociągach zaopatrujących 1511 osób. Na podstawie tych danych obliczono, że z przebadanych wodociągów w 2013r. - 98,3% a w 2014r. - 98,7% ludności powiatu olsztyńskiego zaopatrywanych było w wodę przydatną do spożycia.

Według „*Raportu o stanie sanitarnym w 2013*” i „*Raportu o stanie sanitarnym w 2014r.*” złożonych Radzie Powiatu w Olsztynie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie w analizowanym okresie obserwowano stopniową poprawę zaopatrzenia w wodę poprzez rozbudowę sieci wodociągów publicznych. W 2013r. nadzorem sanitarnym objętych było 111 wodociągów, zaś w 2014r. 108 wodociągów. Na koniec 2013 roku wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym miało 105 wodociągów. W wodzie 5 wodociągów stwierdzono przekroczenia głównie zawartości związków żelaza i manganu. Na koniec 2014r. wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym miały 104 wodociągi. W wodzie 3 wodociągów stwierdzono przekroczenia głównie zawartości związków żelaza i manganu. Oznaczone stężenia tych związków nie stanowiły jednak bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia. W każdym roku woda w 1 wodociągu nie odpowiadała pod względem bakteriologicznym wymaganiom sanitarnym. Wydano decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia i nakazujące doprowadzenie jej jakości do wymaganych norm⁴.

Ochrona powierzchni ziemi oceniana jest na podstawie udziału gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. Przyczyną zakwaszenia gleb jest m.in. stosowanie zbyt wysokich dawek nawozów azotowych oraz emisja kwasotwórczych zanieczyszczeń powietrza. Nadmierne zakwaszenie gleb może prowadzić do ich degradacji. W latach 2009-2012 udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych w powierzchni użytków rolnych położonych na terenie powiatu olsztyńskiego wyniósł 49%. Wśród próbek gleb przebadanych w latach 2010-2013 przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze 48% z nich stanowiły gleby bardzo kwaśne (14%) i kwaśne (34%). Natomiast w próbkach gleb przebadanych w latach 2011-2014 - 44% stanowiły gleby bardzo kwaśne (13%) i kwaśne (31%). W latach 2010-2013 i 2011-2014 określono konieczność wapnowania odpowiednio 21% i 20% przebadanych gleb⁵. Niemniej w porównaniu z 2012 rokiem zmniejszył się udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w powierzchni użytków rolnych.

4 „*Raport o stanie sanitarnym w 2013 cz. B: Gminy Powiatu Olsztyńskiego*” i „*Raport o stanie sanitarnym w 2014r. część B: Gminy Powiatu Olsztyńskiego*” złożone Radzie Powiatu w Olsztynie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

5 WIOŚ: „*Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2013r.*”, „*Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014r.*”

Priorytet III - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Realizacja działań przeprowadzonych w ramach *Priorytetu III - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego* oceniana jest na podstawie wskaźników podzielonych na 5 grup: poprawa jakości powietrza, poprawa jakości wód, doskonalenie gospodarki odpadami, ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych oraz ograniczanie środowiskowych zagrożeń życia i zdrowia.

Na *poprawę jakości powietrza* wpływ mają m.in. emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz redukcja tych zanieczyszczeń. Do oceny poprawy jakości powietrza wskazano także moc zainstalowaną w elektrowniach wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), procent ludności korzystającej z sieci gazowej oraz stężenie zanieczyszczeń niespełniających wymogów określonych przepisami prawa.

Do oceny jakości powietrza wyznaczone zostały poziomy emisji zanieczyszczeń takich jak pył, dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz tlenek i dwutlenek węgla z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza.

Według danych GUS pozytywnej zmianie uległy wartości poziomu emisji pyłu, który w 2012r. wyniósł - 4, w 2013r. - 6, a w 2014r. - 2 Mg/rok.

Dwutlenek siarki (SO₂) jest produktem ubocznym procesów wytwarzania energii elektrycznej oraz innych procesów przemysłowych, mającym niekorzystny wpływ głównie na drogi oddechowe człowieka. W połączeniu z wodą, tworzy kwaśne deszcze negatywnie oddziałujące na środowisko, a w okresie zimowym, powoduje powstawanie smogu w aglomeracjach miejskich (w wyniku spalania dużej ilości zanieczyszczonych siarką surowców naturalnych). Na zmniejszenie stężenia dwutlenku siarki w atmosferze wpływ mają zwiększenie ogrzewania paliwami o niskiej zawartości siarki, zmiana ogrzewania na ogrzewanie komunalne lub gazowe, wymiana pieców węglowych oraz termomodernizacja budynków⁶. Według danych GUS emisja SO₂ uległa zwiększeniu z poziomu 3 Mg/rok w 2012r. do poziomu 13 Mg/rok w 2013r. W 2014r. poziom emisji dwutlenku siarki wyniósł 7 Mg/rok. Pomimo spadku poziomu emisji dwutlenku siarki na koniec badanego okresu, jest to poziom ponad dwukrotnie wyższy niż w 2012r.

Tlenki azotu (NO_x), występujące przede wszystkim w postaci tlenku azotu (NO) oraz dwutlenku azotu (NO₂), są emitowane do atmosfery w wyniku procesu spalania, w obecności tlenu i wysokich temperatur. W działalności człowieka głównymi źródłami emisji tych substancji jest energetyka przemysłowa, tabor samochodowy, hutnictwo czy też przemysł chemiczny (m. in. produkcja nawozów azotowych). Tlenki azotu powodują infekcje dróg oddechowych, choroby płuc i oskrzeli. W atmosferze duże stężenie tlenków azotu wywołuje kwaśne deszcze, powodujące korozje metali, niszczenie lasów, zakwaszenie gleby oraz zbiorników wodnych. Tlenki azotu wpływają również na powstawanie smogu fotochemicznego (powstającego w słoneczne dni przy dużym natężeniu ruchu ulicznego) powodującego trudności z oddychaniem. Na obniżenie stężenia tych substancji w atmosferze wpływ ma zwiększenie ilości osób korzystających z komunikacji zbiorowej oraz kontrola i zakup samochodów spełniających normy emisji NO_x⁷. Niestety w badanym okresie, na podstawie danych GUS zaobserwowano wzrost emisji tlenków azotu z wartości 0 w 2012r. do 3 i 4 Mg/rok odpowiednio w 2013 i 2014r.

Tlenek węgla (CO) jest gazem emitowanym m.in. w wyniku procesu spalania surowców kopalnych, paliw w silnikach samochodowych oraz podczas pożarów. Wysokie stężenie tlenku węgla w powietrzu może powodować zatrucie, a nawet śmierć osób narażonych na jego oddziaływanie. Na zmniejszenie emisji tlenku węgla pozytywny wpływ ma ograniczanie spalania odpadów, termomodernizacja budynków, wymiana pieców węglowych na piece nowszych technologii lub zmiana ogrzewania na ogrzewanie komunalne lub gazowe, jak również korzystanie z transportu zbiorowego⁸.

⁶ www.powietrze.wios.olsztyn.pl

⁷ www.powietrze.wios.olsztyn.pl

⁸ www.powietrze.wios.olsztyn.pl

W badanym okresie (wg danych GUS) poziom tlenku węgla z poziomu 20 Mg/rok w 2012r., po znacznym wzroście do 30 Mg/rok w 2013r. uległ zmniejszeniu do wartości 12 Mg/rok w 2014r.

Dwutlenek węgla (CO₂) stanowi produkt przemiany materii u ludzi i zwierząt oraz jest asymilowany przez rośliny w procesie fotosyntezy. W działalności człowieka CO₂ jest gazem emitowanym głównie w związku z rozwojem energetyki. W analizowanym okresie emisja dwutlenku węgla z poziomu 910 Mg/rok w 2012r. uległa znacznemu zwiększeniu w 2013r. do poziomu 10400 Mg/rok. W 2014r. emisja tego gazu uległa nieznacznemu spadkowi do wartości 9134 Mg/rok.

Wzrost emisji powyższych substancji do atmosfery należy ocenić jako zjawisko niekorzystne. Na podstawie danych GUS należy jednak wskazać, że zwiększył się poziom redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. W 2012r. procent wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń wynosił 0%. Natomiast w 2013r. wartość ta wyniosła 50%, zaś w 2014r – 33,3%. Procent wytworzonych zanieczyszczeń gazowych zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w roku 2012, 2013 i 2014 wyniósł odpowiednio - 1,6%, 2,5% oraz 3,9%.

Według danych WIOŚ zanieczyszczeniami niespełniającymi wymogów w strefie warmińsko-mazurskiej w badanym okresie w dalszym ciągu pozostawały pył zawieszony PM10 oraz wielopierścieniowy węglowodór aromatyczny benzo(a)piren w pyłe PM10. Główną przyczyną przekroczenia była zwiększona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem złej jakości materiałów grzewczych w słabo wydajnych piecach.⁹

Według danych zamieszczonych w *Programie* (wg URE) na dzień 31.03.2014r. moc zainstalowana w elektrowniach działających na terenie powiatu olsztyńskiego wykorzystujących OZE wynosiła 5,261 megawat (MW).

Na podstawie danych GUS stwierdzono, że w badanym okresie zwiększeniu uległ procent ludności korzystającej z sieci gazowej. W 2012r. - 21,4%, w 2013 – 22,4%, zaś w 2014r. - 25,4 % ludności powiatu olsztyńskiego korzystało z sieci gazowej.

Do oceny *poprawy jakości wód* wyznaczone zostały następujące wskaźniki: ładunek zanieczyszczeń w ściekach odprowadzany do wód lub ziemi, procent ludności korzystającej z kanalizacji, dobry stan ekologiczny jednolitych części wód płynących i jeziornych oraz dobry stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach odprowadzany do wód lub ziemi uległ zmianom w analizowanym okresie. Biochemiczne zapotrzebowanie na tlen (BZT₅) określa wymaganą ilość tlenu do utlenienia związków organicznych przez mikroorganizmy w ciągu 5 dób. W 2013r. wartość tego wskaźnika spadła z poziomu 16,393 Mg (w 2012r.) do poziomu 12,110 Mg/rok. Natomiast w 2014r. wartość BZT₅ znacznie wzrosła i wyniosła 17,380 Mg/rok. Chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT) określa ilość tlenu pobranego na utlenienie związków organicznych i niektórych nieorganicznych. Wartość ChZT w 2012r. wynosiła 130,206 Mg/rok. Po zmniejszeniu w 2013r. do wartości 96,780 Mg/rok, w 2014r. wzrosła do poziomu 122,84 Mg/rok. Znacznemu zwiększeniu uległ ładunek azotu ogólnego w odprowadzanych ściekach. Źródłem azotu są m. in. stosowane w rolnictwie nawozy azotowe. Wartość tego wskaźnika z poziomu 1,694 Mg/rok w 2012r. wzrosła do poziomu 41,090 Mg/rok w 2014r. W analizowanym okresie zwiększeniu uległa także ilość fosforu ogólnego odprowadzanego do wód lub do ziemi. Źródłem fosforu w ściekach były m. in. odchody lub detergenty. Ilość tej substancji z poziomu 1,622 w 2012r. wzrosła do poziomu 2,06 i 2,67 odpowiednio w roku 2013 i 2014. Natomiast zawiesina ogólna z poziomu 24,469 Mg/rok w 2012r. uległa znacznemu wzrostowi w 2013r. (46,860 Mg/rok) a następnie spadkowi do poziomu zbliżonego do wartości z 2012r. (23,390 Mg/rok).

W analizowanym okresie zaobserwowano zwiększenie procentu osób korzystających z kanalizacji. Według danych GUS w 2012r. 55,7% ludności powiatu olsztyńskiego korzystało z sieci kanalizacyjnej. Natomiast w 2014r. z kanalizacji korzystało już 63,8% ludności zamieszkującej powiat.

⁹ WIOŚ w Olsztynie „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2013”, 2014; „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2014”, 2015.

W latach 2013-2014 dobry stan ekologiczny określony został dla 55,5% ogólnej ilości ocenianych JCW płynących w powiecie. Według opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2013r. pobrano próbki z trzech JCW. Dobry stan ekologiczny określono dla jednej JCW, pozostałe dwie nie zostały ocenione. W roku 2014 pobrano próbki z 6 jednolitych części wód płynących. Dla czterech JCW stan ekologiczny określono jako dobry, dla jednej jako umiarkowany. Jedna JCW nie została oceniona¹⁰.

Dobry stan ekologiczny jednolitych części wód jeziornych określony został dla 50% ogólnej ilości ocenianych JCW jeziornych w powiecie olsztyńskim. Zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2013” oraz „Raporcie o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014” Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie nie przeprowadzał oceny jednolitych części wód jeziornych położonych na terenie powiatu olsztyńskiego w 2013r. Badania wykonane w 2014r. przeprowadzone zostały dla 4 jednolitych części wód jeziornych tj. oceniono Jezioro Wadąg, Jezioro Pluszne, Jezioro Kiermas oraz Jezioro Dadaj. Stan ekologiczny Jeziora Pluszne i Jeziora Dadaj oceniony został jako dobry. Natomiast stan ekologiczny Jeziora Wadąg oceniony został jako umiarkowany a Jeziora Kiermas jako zły.

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego (PIG-PIB) zamieszczonych na stronach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w raportowanym okresie jednolite części wód podziemnych znajdujących się na terenie powiatu olsztyńskiego nie zostały zakwalifikowane do oceny stanu chemicznego i ilościowego. Stan tych wód badany w latach 2010 i 2012 określony został jako dobry¹¹.

Doskonalenie gospodarki odpadami oceniane jest na podstawie ilości odpadów wytworzonych, udziału odpadów poddanych odzyskowi z ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku, ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych oraz ilości odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych przypadającej na 1 mieszkańca.

W latach 2013-2014 korzystnej zmianie uległa ilość odpadów wytworzonych ogółem (z wyłączeniem komunalnych). W 2012r. na terenie powiatu olsztyńskiego wytworzono 37,7 ton (Mg/rok) tych odpadów. Natomiast w 2013r. ilość wytworzonych odpadów wyniosła 30,5 Mg/rok, zaś w 2014r. 31,4 Mg/rok. Niestety w raportowanym okresie nastąpił spadek udziału odpadów poddanych odzyskowi z ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) wytworzonych w ciągu roku. Z poziomu 100% w 2012r. udział odpadów poddanych odzyskowi spadł do poziomu 76,2% w 2013r. Brak jest natomiast danych dotyczących poziomu tego wskaźnika w 2014r.

Niekorzystne zmiany można zaobserwować w odniesieniu do odpadów komunalnych. W 2014r. zebrano 23 286 Mg zebranych zmieszanych odpadów komunalnych ogółem. Jest to o 1 635,4 Mg/rok więcej niż w 2012r. Natomiast ilość odpadów komunalnych zebranych z gospodarstw domowych przypadających na 1 mieszkańca z poziomu 130 kg/rok w 2012r. wzrosła do poziomu 139,7 kg/rok w 2013r. oraz 146,3 kg/rok w 2014r.

Do oceny *ograniczenia oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych* wyznaczona została liczba zakładów, w których w trakcie kontroli WIOŚ stwierdzono przekroczenia oraz procent ogólnej ilości punktów pomiarowych, w których nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

W raportowanym okresie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie nie stwierdził przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu z zakładów funkcjonujących na terenie powiatu olsztyńskiego, jak również nie stwierdził przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych¹².

Do oceny *ograniczenia środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia* wybrany został wskaźnik dotyczący ilości wyrobów zawierających azbest pozostałych do usunięcia. Według danych zawartych

¹⁰ WIOŚ „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2013” oraz „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014”

¹¹ Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2012-2014 Etap. III, zadanie nr 9, załącznik nr 8 – Zestawienie ocen stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w latach 2010-2013 oraz Zestawienie ocen stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w latach 2010-2014 dostępne na stronie www.mjwp.gios.gov.pl

¹² WIOŚ w Olsztynie „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014r.”, „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2013r.”

w *Programie* na koniec 2012r. pozostało do usunięcia 2 901,973 Mg wyrobów azbestowych. Według informacji uzyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w 2014r. zinwentaryzowane zostało 2 453,620 Mg wyrobów azbestowych. Unieszkodliwionych zostało 342,606 Mg. Na koniec 2014r. pozostało do unieszkodliwienia 2 111,014 Mg wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych w tym roku.

VII. Wnioski

W niniejszym raporcie oceniono wykonanie w latach 2013-2014 zadań własnych powiatu, celów i działań określonych w *Programie* w oparciu o podstawowe wskaźniki obrazujące stan środowiska oraz dokonujące się w nim zmiany. Dokonana analiza pozwoliła sformułować następujące wnioski:

1. Przyjęty w *Programie* harmonogram kierunków i sposobów realizacji poszczególnych działań służących ochronie środowiska w raportowanym okresie był realizowany przez poszczególne jednostki powiatowe, zgodnie z przypisanymi ustawowo kompetencjami.
2. Inwestycje realizowane przez Powiat Olsztyński w zakresie ochrony środowiska uzależnione były m.in. od wysokości środków finansowych będących wkładem własnym oraz możliwości pozyskania środków finansowych z innych źródeł.
3. Na pozytywną ocenę zasługuje realizacja kierunków działań mających na celu rozwój edukacji ekologicznej i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu. Działania te mają przełożenie na wysoką liczbę placówek posiadających certyfikat Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej i Zielonej Flagi przyznawanych w ramach Programu Szkoły dla Ekorozwoju.
4. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych nie uległa zmianom w raportowanym okresie. Nieznacznie zwiększyła się lesistość powiatu.
5. Niekorzystnym zjawiskiem była tendencja wzrostowa zużycia wody na cele przemysłowe. Pozytywny był natomiast spadek ogólnej ilości wody zużytej na jednego mieszkańca w analizowanym okresie.
6. Pozytywnie należy ocenić zadania inwestycyjne zrealizowane przez Powiat polegające na termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz modernizacji systemów ogrzewania i gospodarki energetycznej.
7. Negatywnym zjawiskiem był odnotowany wzrost emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza, natomiast pozytywnie należy ocenić zwiększenie procentu tych zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń, głównie gazowych.
8. Nie stwierdzono w analizowanym okresie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu oraz pól elektromagnetycznych.
9. Ważnym działaniem była promocja instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz rozpoczęcie inwestycji polegającej na budowie elektrowni słonecznej opartej na systemie ogniw fotowoltaicznych.
10. Na uwagę zasługuje dobry stan ekologiczny większości jednolitych części wód płynących, jeziornych i podziemnych. Natomiast niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lub do ziemi wraz ze ściekami.
11. Zadania inwestycyjne gmin powiatu olsztyńskiego koncentrowały się głównie na rozwijaniu sieci wodno-kanalizacyjnej. Przełożyło się to na wzrost ilości osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W przeważającej części wodociągów dostarczana woda była dobrej jakości.
12. Gminy z terenu powiatu olsztyńskiego realizowały zadania służące udoskonalaniu systemu gospodarowania odpadami oraz usuwania wyrobów zawierających azbest. Jednak negatywnym zjawiskiem w raportowanym okresie był wzrost ilości wytworzonych odpadów komunalnych przypadających na 1 mieszkańca oraz zmniejszenie ilości odpadów poddanych odzyskowi. Pozytywnie należy ocenić spadek ilości odpadów wytworzonych ogółem (z wyłączeniem odpadów komunalnych). Pomimo podjętych działań w raportowanym okresie duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostała do usunięcia.

Niniejszy raport poddaje analizie lata 2013-2014 będące początkowym okresem obowiązywania dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”. Nie wszystkie inwestycje rozpoczęte w okresie obowiązywania Programu zostały zakończone do końca 2014r. Zatem nie można jednoznacznie ocenić ich wpływu w raportowanym okresie na ochronę i stan środowiska powiatu olsztyńskiego. Niemniej jednak, podjęte działania i przeprowadzone inwestycje z całą pewnością przyniosą pozytywne efekty w kolejnych latach.

VIII. Podsumowanie

„Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020” przyjęty został Uchwałą Nr XXXIV/391/2014 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 24 października 2014r. Program jest narzędziem realizacji polityki ekologicznej państwa i określa zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców powiatu olsztyńskiego. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016r., poz. 672 z późn. zm.) organ wykonawczy powiatu sporządza co 2 lata raporty z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska, które przedstawia radzie powiatu. W świetle ww. przepisów pierwszym raportowanym okresem są lata 2013 i 2014.

Niniejszy raport zawiera wykaz zadań własnych z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w analizowanym okresie przez Powiat Olsztyński oraz jednostki organizacyjne, służby, inspekcje i straże Powiatu, a także ocenę realizacji celów i działań opisanych w trzech głównych priorytetach przyjętego Programu:

Priorytet I: Doskonalenie działań systemowych

Priorytet II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

Priorytet III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

IX. Wykaz stosowanych skrótów

ARiMR - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BDL-GUS - Bank Danych Lokalnych Główny Urząd Statystyczny
BGK - Bank Gospodarstwa Krajowego
CZK - Centrum Zarządzania Kryzysowego
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EDUK - Ośrodki edukacyjne
GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
JCW - Jednolite części wód
JCWPd - Jednolite części wód podziemnych
KAPE – Krajowa Agencja Poszanowania Energii
KZGW/RZGW - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej/Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
LP - Lasy Państwowe
NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NGO - Organizacje pozarządowe
OCEE - Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej
ODR - Ośrodki Doradztwa Rolniczego
OZE - Odnawialne źródła energii
PGNiG - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo
PIG - Państwowy Instytut Geologiczny
PIG-PIB - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska

PSE - Polskie Sieci Energetyczne
PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
PSP - Państwowa Straż Pożarna
PSRyb - Państwowa Straż Rybacka
PZŁ - Polski Związek Łowiecki
PZW - Polski Związek Wędkarski
RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
Sanepid - Państwowa Inspekcja Sanitarna
SplA - Służby planistyczne
SSRyb - Społeczna Straż Rybacka
URE - Urząd Regulacji Energetyki
UM WWM – Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
UWM - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie
WIOŚ - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie
ZE - Zakład Energetyczny
ZMiUW - Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

X. Spis tabel

- Tab. 1. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu I - Doskonalenie działań systemowych* – str. 19
Tab. 2. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu II - Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych* - str. 26
Tab. 3. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach *Priorytetu III - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego* – str. 35
Tab. 4. Wysokość dochodów budżetu Powiatu Olsztyńskiego z tytułu opłat i kar środowiskowych w latach 2013-2014 – str. 8
Tab. 5. Inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane przez Powiat Olsztyński, jednostki organizacyjne, powiatowe osoby prawne lub spółki w latach 2013-2014 – str. 44
Tab. 6. Wybrane inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane przez Gminy na terenie powiatu olsztyńskiego w latach 2013-2014 – str. 47
Tab. 7. Wskaźniki obrazujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany – str. 51

XI. Piśmiennictwo

GUS, GUS – Bank Danych Lokalnych
Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2012-2014” Etap. III, zadanie nr 9, Załącznik nr 8 – Zestawienie ocen stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w latach 2010-2013 oraz Zestawienie ocen stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych w latach 2010-2014 dostępne na stronie www.mjwp.gios.gov.pl
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie „Raport o stanie sanitarnym w 2013 cz. B: Gminy Powiatu Olsztyńskiego”.
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie „Raport o stanie sanitarnym w 2014r. część B: Gminy Powiatu Olsztyńskiego”.
„Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”.
Urząd Statystyczny w Olsztynie „Województwo Warmińsko-Mazurskie Podregiony. Powiaty. Gminy” z 2012, 2013 i 2014r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie „Raport o stanie środowiska województwa
warmińsko-mazurskiego w 2013r.”.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie „Raport o stanie środowiska województwa
warmińsko-mazurskiego w 2014r.”.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie „Ocena roczna jakości powietrza
w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2013”.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie „Ocena roczna jakości powietrza
w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2014”.

XII. Tabele

Tab. 1. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach Priorytetu I - Doskonalenie działań systemowych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji	Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)	
1. Uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategicznych programach rozwoju powiatu i gmin	Samorząd powiatu, samorządy gminne, SPLa				
2. Rozwój współpracy międzyregionalnej dla realizacji celów Programu Ochrony Środowiska	Zarząd województwa, Wojewoda, RDOŚ, WIOŚ, samorząd powiatu, samorządy gminne				
3. Poprawa skuteczności działań administracyjnych poprzez:	a) doskonalenie nadzoru oraz współdziałania służb w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń przeciwko przepisom ochrony przyrody i środowiska	Policja, Służby LP, RDOŚ, WIOŚ, Sanepid, PSRyb., SSRyb., PZW, PZŁ, inne NGO, administracje powiatu i gmin	Zgoda Rady Powiatu na utworzenie Społecznej Straży Rybackiej przez zainteresowane organizacje społeczne lub uprawnionych do rybactwa. Kontrola wydanych zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów.		W ramach posiadanych środków budżetowych
	b) poszerzanie wiedzy ekologicznej i doskonalenie kompetencji osób prowadzących postępowania związane z wydawaniem pozwoleń, zezwoleń, decyzji, koncesji i innych dokumentów, dotyczących prowadzenia działalności mającej wpływ na środowisko	Zarząd województwa, Wojewoda, RDOŚ, WIOŚ, RZGW, Sanepid, samorząd powiatu, samorządy gminne, EDUK	Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Olsztynie: Udział w ocenach oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w tym na zdrowie ludzi) na wniosek organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzez wyrażanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.		W ramach posiadanych środków budżetowych
	c) kierowanie się zasadą przezorności i prewencji przy		Udział pracowników starostwa w konferencjach, forach ekologicznych, szkoleniach – rozszerzających wiedzę z zakresu wydawanych decyzji.		Bezpłatne szkolenia lub w ramach posiadanych środków budżetowych.
		Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Olsztynie: Udział w ocenach oddziaływania na środowisko		W ramach posiadanych środków budżetowych	

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)	
	określaniu warunków realizacji nowych inwestycji	Administracje wszystkich szczebli	przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w tym na zdrowie ludzi) na wniosek organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzez: opiniowanie oraz określanie warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez właściwy organ.			
			Wnioski dot. wydania decyzji z zakresu gospodarki środowiskiem podlegają weryfikacji warunków realizacji inwestycji pod kątem zgodności m.in. z MPZP oraz pod kątem ewentualnego zagrożenia dla środowiska i ludzi, zwłaszcza w przypadku odpadów niebezpiecznych.			
4. Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez:	a) doskonalenie systemu udostępniania społeczeństwu informacji o środowisku i jego ochronie przez organy administracji samorządowej wszystkich szczebli, a także inne podmioty powołane do wykonywania zadań publicznych, dotyczących środowiska i jego ochrony	Zarząd województwa, RDOŚ, WIOŚ, LP, Sanepid, samorząd powiatu, samorządy gminne, media, NGO	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku oraz zamieszczanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Olsztynie. Prowadzenie aktualnego wykazu podmiotów, którym udzielono stosownych zezwoleń lub pozwoleń z zakresu gospodarki środowiskiem, co pozwalało na udzielenie w wielu przypadkach informacji „od ręki”.		W ramach posiadanych środków budżetowych	
	b) wspieranie rozwoju szkolnej edukacji w zakresie ochrony przyrody i środowiska	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, media, NGO, EDUK.		Zespół Szkół w Biskupcu: Udział szkół z Gminy Biskupiec w Dniu Ziemi „Był las proszę Was”	300 zł	Gmina Biskupiec
					1000 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie
					200 zł	Starostwo Powiatowe w Olsztynie
				Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Realizacja zajęć dydaktycznych o tematyce proekologicznej.		W ramach posiadanych środków budżetowych
		Zespół Szkół w Dobrym Mieście: Zbieranie makulatury, baterii, przekazywanie zużytego sprzętu elektronicznego do utylizacji		W ramach posiadanych środków budżetowych		

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
			Dofinansowanie działań mających na celu upowszechnianie i rozwój edukacji ekologicznej poprzez działania ochronne i zabezpieczające jednostek OSP skierowane do dzieci i młodzieży z terenu powiatu olsztyńskiego realizowanych przez Oddział Powiatowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Olsztynie - 2013r. pn. „Ochotnicze Straże Pożarne chronią środowisko naturalne” - 2014r. pn. „Działamy by chronić dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe”	2013r. – 10 000 zł 2014r. – 5 000 zł	Dotacja z budżetu Powiatu Olsztyńskiego
	c) rozwój współpracy z mediami w zakresie upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, media, NGO, EDUK.	Udział Telewizji Regionalnej podczas „Dnia Ziemi” organizowanego przez Zespół Szkół w Biskupcu (pkt 4b). Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie: Udzielenie wg potrzeb informacji lokalnym mediom, przede wszystkim na temat stanu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody basenowej oraz wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli a także udzielanie informacji na temat innych zagrożeń natury epidemiologiczno-sanitarnej odnoszących się do środowiska naturalnego (kleszcze, grzyby itp.)		W ramach posiadanych środków budżetowych
	d) zapewnienie udziału pozarządowych organizacji ekologicznych w gremiach podejmujących decyzje dotyczące ochrony środowiska	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, NGO			
5. Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym poprzez:	a) dążenie do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmującego całe obszary gmin	Zarząd województwa, samorząd powiatu,			
	b) uwzględnianie w studiach oraz planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska, gospodarki wodnej i ochrony	samorządy gminne, SPLa	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie: Udział w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko w tym: -uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;		W ramach posiadanych środków budżetowych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	przeciwpowodziowej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko, wyników monitoringu środowiska oraz wynikających z występowania przedmiotów ochrony		-opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; -opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;		
	c) ustalenie przebiegu i praktyczną realizację koncepcji zagospodarowania korytarzy ekologicznych w północnej części powiatu				
	d) doskonalenie ochrony krajobrazu kulturowego, realizację Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Olsztyńskiego		Realizacja Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Olsztyńskiego m.in. poprzez: -promowanie Programu i renowacji kapliczek w Przeglądzie Warmińskim nr 4 (71)2013 -promowanie Powiatu, zabytków, turystyki na targach Public World w Ostródzie w dniach 26-28.05.2014 (inf. w Przeglądzie Warmińskim nr 5 (84) 2014)		W ramach posiadanych środków budżetowych
6.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez:	a) popularyzację wiedzy o środowisku i jego ochronie przez media, publikacje i Internet	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Realizacja programów profilaktycznych popularyzujących wiedzę o środowisku w ramach zajęć edukacyjnych oraz imprez typu Światowy Dzień Ziemi, Sprzątanie Warmii i Mazur itp.		W ramach posiadanych środków budżetowych
			Informacja w Przeglądzie Warmińskim o: -wzięciu udziału pracowników Starostwa w wiosennej akcji sadzenia lasów w Nadleśnictwie Jagielek – nr 4 (83)2014 -sadzeniu nowych drzew na terenie Powiatu Olsztyńskiego w ramach projektu realizowanego przez UWM		W ramach posiadanych środków budżetowych
	b) propagowanie sprzyjających ochronie środowiska zachowań konsumenckich	Zarząd województwa, samorząd powiatu,	Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna: Podejmowanie oddziaływań oświatowych (indywidualne porady dla grzybiarzy, artykuł w prasie lokalnej) mające na		W ramach posiadanych środków budżetowych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
		samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	celu m in. prawidłowe zachowania w lesie np. nie niszczenie niejadalnych grzybów.		
			Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Zbieranie zużytych baterii, zużytego sprzętu elektronicznego, makulatury i oddawanie do punktów segregacji odpadów.		Dotacja z budżetu Powiatu Olsztyńskiego
			Dofinansowanie działań mających na celu popularyzację i promocję zdrowego stylu życia przy wykorzystaniu walorów przyrodniczych Warmii realizowanego przez Ochotniczą Straż Pożarną w Barczewie pn. „ II Warmiński Triathlon Turystyczny”	2013r. – 3 000 zł 2014r. – 3 000 zł	Dotacja z budżetu Powiatu Olsztyńskiego
c) promocję proekologicznych form gospodarowania, eko- i agroturystyki, zdrowej żywności i zdrowego trybu życia	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie: -współpraca z osobami zainteresowanymi prowadzeniem działalności agroturystycznej w zakresie poradnictwa dotyczącego zapewnienia wystarczających warunków sanitarno-higienicznych podczas przygotowania żywności, -propagowanie zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania podczas realizacji ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę” -propagowanie zdrowego stylu życia od zanieczyszczeń powietrza w tym dymu tytoniowego podczas realizacji ogólnopolskich programów profilaktyki tytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”, „ Programu ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce” oraz „Programu profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”.		W ramach posiadanych środków budżetowych	
		Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Realizowanie szeregu programów profilaktycznych promujących zasady zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia, m.in. profilaktyka otyłości, projekt „ Rowerem po zdrowie” wyjazdy na basen i halę sportową, cykl zajęć dydaktycznych „ Zdrowy, zgodny i bezpieczny styl życia”			

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	d) podejmowanie akcji i działań na rzecz aktywnej ochrony środowiska w powiecie i gminach oraz upowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych i kulturowych regionu	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	Upowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych i kulturowych regionu podczas targów Public World w Ostródzie w dniach 26-28.05.2014		W ramach posiadanych środków budżetowych
			Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Zbieranie zużytych baterii, zużytego sprzętu elektronicznego, makulatury. Udział w akcji „Sprzątanie Warmii i Mazur”, realizacja zajęć dydaktycznych upowszechniających walory przyrodnicze i kulturowe regionu. Dofinansowanie działania mającego na celu popularyzację zasad bezpiecznego zachowania się na wodzie oraz ratownictwa i ochrony ludności realizowanych przez OSP w Barczewie pn. "Powiatowe zawody sportowo-pożarnicze OSP Powiatu Olsztyńskiego".	2013r. – 2 000 zł	Dotacja z budżetu Powiatu Olsztyńskiego
	e) organizowanie konkursów, wystaw, akcji, kampanii i festynów ekologicznych	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.			
6.2. Wspieranie działalności edukacyjnej prowadzonej przez samorządy i ich jednostki organizacyjne, ekologiczne organizacje pozarządowe i Lasy Państwowe		Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	Dofinansowanie działań mających na celu upowszechnianie i wspieranie ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego oraz podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu realizowanego przez Fundację Albatros w Bukwałdzie pn. „Ptasie pogotowie”.	2013r. – 10 000 zł 2014r. – 5 000 zł	Dotacja z budżetu Powiatu Olsztyńskiego
6.3. Opracowanie i realizacja lokalnych programów edukacyjnych uwzględniających specyfikę środowiska, lokalną tożsamość i tradycję kulturową, dla różnych grup odbiorców		Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO, EDUK.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Projekt „Rowerem po zdrowie”		
6.4. Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i <u>izb edukacyjnych</u>		Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy	Projekt pn. „Modernizacja systemu grzewczego w budynku użyteczności publicznej w Brąswaldzie z zastosowaniem OZE” polegający na modernizacji systemu grzewczego z zastosowaniem OZE w budynku użyteczności publicznej	450 039,74 zł	- 305 616,88 zł (80% kosztów kwalifikowanych – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji	Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	gminne, LP, NGO, EDUK.	o funkcji edukacyjno-ekologicznej, tj. ośrodka edukacji ekologicznej w Brąswaldzie.		Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013), - 144 422,86 zł – wkład własny Powiatu oraz Gminy Dywity
		Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Projekt „Rowerem po zdrowie”		

Tab. 2. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach Priorytetu II - Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji	Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
1. Ochrona przyrody i krajobrazu:				
1.1. Utrzymanie istniejących form ochrony przyrody, wspieranie inicjatyw prowadzących do ich powiększania i powoływania nowych	RDOŚ, Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, LP, NGO			
1.2. Wspieranie wykonywania inwentaryzacji, waloryzacji i monitoringu różnorodności biologicznej				
1.3. Wspieranie realizacji planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, w szczególności na gruntach nie stanowiących własności Skarbu Państwa				
1.4. Podejmowanie i wspieranie działań mających na celu eliminację ekspansywnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla rodzimej przyrody				
1.5. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym poprzez:	a) promocję i realizację programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania			
	b) wspieranie gospodarowania na ekstensywnie użytkowanych łąkach i pastwiskach	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele gruntów, ODR, NGO		
	c) powstrzymywanie sukcesji i ograniczanie zalesień na obszarach nieleśnych o wysokiej wartości przyrodniczej			
	d) zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaczeń i małych zbiorników wodnych		W ramach prowadzonych postępowań o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew, sprawdzanie i analizowanie czy wycinka nie spowoduje zniszczenia lub całkowitej likwidacji zadrzewień przydrożnych i śródpolnych.	W ramach posiadanych środków budżetowych

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	e) utrzymanie i tworzenie różnych form zadrzewień nierozdzielnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego		Powiatowa Służba Drogową w Olsztynie: Pielęgnacja odrostów drzew w pasach drogowych w ramach obowiązków wynikających z ustawy o drogach publicznych oraz z decyzji na wycinkę drzew.		W ramach posiadanych środków budżetowych
1.6. Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim poprzez:	a) zachowanie, powiększanie i pielęgnację terenów zielonych w miastach	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele gruntów	Powiatowa Służba Drogową w Olsztynie: Pielęgnacja odrostów drzew w pasach drogowych w ramach obowiązków wynikających z ustawy o drogach publicznych oraz z decyzji na wycinkę drzew. Zespół Szkół w Dobrym Mieście: Dokonano licznych nasadzeń wokół wybudowanego budynku Powiatowej Hali Sportowej przy ZS w Dobrym Mieście.		W ramach posiadanych środków budżetowych
	b) wprowadzanie do zieleni miejskiej nasadzeń rodzimych gatunków drzew i krzewów przy stopniowej eliminacji gatunków obcych	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele gruntów	W ramach prowadzonych postępowań o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew pod warunkiem wykonania nasadzeń zastępczych wskazywany jest wymóg sadzenia gatunków rodzimych.		W ramach posiadanych środków budżetowych
	1.7. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, sporządzanie, uzupełnianie, aktualizacja i realizacja uproszczonych planów urządzania lasów	Samorząd powiatu, właściciele gruntów	W 2014r. zostały opracowane uproszczone plany urządzania lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa leżących na terenie gminy Jonkowo (obręb Stętkiny), gminy Purda i gminy Stawiguda. Nadzór nad gospodarką leśną sprawowany był przez Nadleśniczych na podstawie zawartych porozumień.	39 767,76 zł	Dotacja WFOŚ – 30 000 zł Udział własny Powiatu - 9 767,76 zł
2. Racjonalne gospodarowanie zasobami wody:					
2.1. Ochrona przed deficytem wody poprzez:	a) realizację projektów mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości wody na potrzeby ludności i gospodarki	RZGW, ZMiUW, samorządy gminne, właściciele gruntów, podmioty gospodarcze	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: W ramach wcześniej przeprowadzonej termomodernizacji Ośrodka zainstalowanie dodatkowego pieca nowej generacji	44 349,32 zł	Środki Powiatu Olsztyńskiego

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	b) utrzymanie i modernizację systemów melioracyjnych, w tym urządzeń piętrzących wodę, umożliwiających sterowanie odpływem i zmniejszenie nierównomierności przepływu cieków, z uwzględnieniem wymogów zachowania ciągłości morfologicznej cieków				
	c) poprawę zdolności retencyjnych poprzez ochronę retencji naturalnej, instalowanie urządzeń regulujących odpływ wód				
	d) utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracji szczegółowych z uwzględnieniem wymogów ochrony cennych siedlisk przyrodniczych zależnych od wód				
	e) dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych przeznaczonych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, wprowadzanie wodooszczędnych technologii produkcji, propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody		Wniosek o pozwolenie na wytwarzanie odpadów dla instalacji nowo uruchamianych lub w sposób istotnie zmienianych powinien zawierać informacje o spełnianiu wymogów dla technologii oszczędnej i racjonalnej. Monitoring zużycia wody i stosowanie wodooszczędnych technik przez prowadzących instalacje – warunek ustalony w pozwoleniach zintegrowanych.		
2.2. Ochrona przed powodzią poprzez:	a) wyznaczenie nowych obszarów zalewowych	Samorząd powiatu, samorządy gminne, ZMiUW, CZK, SPiA, nadzór budowlany,			
	b) aktualizację powiatowego planu zarządzania kryzysowego wraz z planem ochrony przed		Aktualizowano zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013r., poz. 1166 z późn. zm.).		

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	powodzia, przy współdziałaniu z gminami	właściciele gruntów			
	c) systematyczną konserwację brzegów cieków wodnych				
	d) prawidłową eksploatację i konserwację systemów melioracyjnych i urządzeń wodnych		Powiatowa Służba Drogorowa w Olsztynie: W 2013r. wykonano 5 remontów przepustów W 2014r. wykonano 9 remontów przepustów.	84 777,11 zł 144 897,93 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
	e) ograniczenie budownictwa na terenach zalewowych i zagrożonych podtopieniami		Konserwacja rowów melioracyjnych.	2013r.- 32 078,72 zł 2014r.- 28 035,96 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
			Zabudowa rowu melioracyjnego.	2014r. – 9 850 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
2.3. Ochrona zasobów wód podziemnych poprzez:	a) odpowiednie zagospodarowanie i użytkowanie stref ochrony ujęć wód	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele ujęć i gruntów			
	b) likwidację nieczynnych ujęć wody				
3. Ochrona powierzchni ziemi poprzez:	a) upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele gruntów, ODR, ARiMR, NGO, EDUK., SPLa			
	b) przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych				
	c) przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznych				

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	d) zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej				
	e) promocję rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego				
	f) stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem		Warunki magazynowania odpadów w zezwoleniach i pozwoleniach z zakresu gospodarki odpadami obejmują zabezpieczenie gruntu na którym odpady są magazynowane, zwłaszcza w przypadku odpadów niebezpiecznych np. poprzez utwardzenie lub umieszczanie odpadów w szczelnych pojemnikach odpornych na działanie substancji wchodzących w skład odpadu, ewentualnie umieszczanie w dodatkowym zamkniętym pomieszczeniu.		
			Zespół Szkół w Dobrym Mieście: Instalacja kanalizacji sanitarnej do odprowadzania ścieków i wód opadowych i roztopowych w ramach budowy Powiatowej Hali Sportowej przy ZS w Dobrym Mieście.		
4. Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi poprzez:	a) budowę i modernizację urządzeń służących do poboru wody i sieci wodociągowych	Samorząd powiatu, samorządy gminne, podmioty gospodarcze	DPS Grażymy: Zakup nowych pomp głębinowych.	5 064 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
	b) ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych		Monitoring zużycia wody i stosowanie wodoszczędnych technik przez prowadzących instalacje – warunek ustalony w wydanych pozwoleniach zintegrowanych.		
	c) eliminację nielegalnej eksploatacji kopalni				

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
5. Ochrona klimatu poprzez:	a) promocję wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w szczególności mini- i mikroenergetyki, w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej	Samorząd powiatu, samorządy gminne, podmioty gospodarcze, LP, NGO, EDUK.	Materiały informacyjne w przeglądarce Warmińskim na temat : -niewykorzystanych zasobów biomasy nr 7 (74)2013 -Planie Bioenergetycznym Powiatu Olsztyńskiego nr 11 (78)2013, nr 10(89) 2014 -Termomodernizacji DPS w Jonkowie (solary do podgrzania) wody, nr 12 (79) 2013.		
	b) rozwój małych instalacji OZE, wspieranie produkcji instalacji OZE		Projekt pn. „Modernizacja systemu grzewczego w budynku użyteczności publicznej w Brąswaldzie z zastosowaniem OZE” Przedmiotem projektu była modernizacja systemu grzewczego z zastosowaniem OZE, która polegała głównie na instalacji kotła na pelet, pompy ciepła z gruntowymi pionowymi sondami oraz kolektorów słonecznych. Zastosowanie powyższych urządzeń przyczyni się do stworzenia efektywnego i wysokosprawnego systemu grzewczego, zwiększenia funkcjonalności systemu sanitarnego oraz oszczędności w funkcjonowaniu obiektu poprzez wykorzystanie instalacji solarnej i wykonanie instalacji c.w.u.	450 039,74 zł	- 305 616,88 zł (80% kosztów kwalifikowanych – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013), - 144 422,86 zł – wkład własny oraz Gminy Dywity
			Fotowoltaika Gryżliny Sp. z o.o. powołana w 2012r. przez Powiat Olsztyński i Gminę Stawiguda: Budowa elektrowni słonecznej o mocy 1 MWp w technologii opartej na modułach fotowoltaicznych na terenie łądowiska w Gyżlinach	4 976 949,19 zł	1 466 401,66 zł środki własne Spółki 3 510 547,53 zł dofinansowanie: w tym: 2 311 917,53 zł dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Warmia

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
					i Mazury na lata 2007-2013 1 198 630,00 zł pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie
	c) opracowanie powiatowego programu wykorzystania OZE, pracę nad programem niskowęglowego rozwoju powiatu				
	d) zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię		Projekt „Modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej służących mieszkańcom powiatu olsztyńskiego i nidzickiego” Projekt partnerski - przedmiotem realizowanej inwestycji jest modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej poprzez wykonanie szeregu prac termomodernizacyjnych, w tym ocieplenie ścian poszczególnych budynków, wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej, wymiana instalacji ogrzewania. Prace termomodernizacyjne zostały wykonane w dziewiętnastu budynkach użyteczności publicznej na terenie powiatu olsztyńskiego oraz nidzickiego, które stanowią własność odpowiednich jednostek. Liderem projektu jest Powiat Olsztyński natomiast partnerami są: Powiat Nidzicki, Gmina Dobre Miasto, Gmina Dywity, Gmina Olsztynek, Gmina	Wartość całkowita projektu 9 050 982,14 zł w tym dofinansowanie 2 398 723,59 zł	- 2 398 723,59 zł (łącznie wysokość dofinansowania dla wszystkich partnerów projektu) - dof. 26,50% Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Program Priorytetowy - System zielonych inwestycji - Część I Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej - 6 652 258,55 zł – wkład własny wszystkich partnerów projektu -----

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	e) prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla)		Stawiguda, Gmina Świątki. W ramach realizacji projektu przewidywane zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą wynosi 24 346,12 GJ/rok.		Koszty Powiatu Olsztyńskiego: - 2 513 967,55 zł, w tym dofinansowanie z NFOŚiGW 593 883,48 zł
6. Doskonalenie gospodarowania zasobami energetycznymi, sporządzanie planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe		Samorząd powiatu, samorządy gminne, podmioty gospodarcze, SPLa	Projekt pn. „Promocja regionalnych inicjatyw bioenergetycznych – PromoBio” zrealizowany przez Powiat Olsztyński i Krajową Agencję Poszanowania Energii (KAPE) Celem projektu była promocja energetycznego wykorzystania biomasy oraz wsparcie opracowania i wdrożenia lokalnych programów bioenergetycznych (z uwzględnieniem biomasy z lasu) w trzech krajach europejskich: Polsce, na Węgrzech i Słowacji. W ramach projektu opracowano następujące dokumenty: - Plan Rozwoju Bioenergetycznego Powiatu Olsztyńskiego; - Studium Wykonalności Projektu Energetycznego Wykorzystania Biomasy Zmiana Systemu Grzewczego w Domu Pomocy Społecznej w Barczewie; - Studium Wykonalności Projektu Energetycznego Wykorzystania Biomasy Zmiana Systemu Grzewczego w Domu Pomocy Społecznej w Grazymach; - Studium Wykonalności Projektu Energetycznego Wykorzystania Biomasy Zmiana Systemu	29 000,01 zł Brak informacji o całkowitym koszcie projektu.	Wkład Powiatu Olsztyńskiego w realizację przedmiotowego projektu to 29 000,01zł w tym 5 000,00 zł to dotacja z WFOŚiGW

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji	Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
		Grzewczego w Powiatowym Szpitalu Pomocy Maltańskiej Oddział w Barczewie.		

Tab. 3. Sposoby realizacji poszczególnych kierunków działań w ramach Priorytetu III - Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki działań i sposoby ich realizacji	Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
1. Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia:				
1.1. Koordynacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców poprzez:	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele instalacji, WIOŚ, PSP, Sanepid	DPS Grażymy: Badanie jakości wody pitnej; Czyszczenie układu instalacji wody-działania naprawcze.	1 274,28 zł 12 472,20 zł Razem: 13 746,48 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
		Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna: Bieżący nadzór (monitoring) oraz podejmowanie wg potrzeb działań interwencyjnych dotyczących stanu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody basenowej oraz wody w kąpieliskach i miejscach przeznaczonych do kąpieli.		W ramach posiadanych środków budżetowych
		Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna: udzielenie informacji lokalnym mediom, przede wszystkim na temat stanu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody basenowej oraz wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli a także udzielanie informacji na temat innych zagrożeń natury epidemiologiczno-sanitarnej odnoszących się do środowiska naturalnego (kleszcze, grzyby itp.).		W ramach posiadanych środków budżetowych
		Doposażenie serwerowni Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Olsztyn i Powiatu Olsztyńskiego.	2013r. – 5 000 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
		Zakup 10 szt. mierników jednogazowych DRAGER PAC 5500 CO dla Ochotniczych Straży Pożarnych Powiatu Olsztyńskiego.	2013r. – 9 483 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych
a) analizowanie sytuacji dotyczącej stanu zaopatrzenia ludności w wodę do picia o dobrej jakości, monitoring jakości wody pitnej oraz, w miarę potrzeb, inicjowanie działań naprawczych				
b) zbieranie i udostępnianie informacji na temat zagrożeń dla zdrowia społeczeństwa (zarówno nagłych, jak i długotrwałych)				
c) wykonywanie analiz ryzyka zdrowotnego dla procedur związanych z dopuszczaniem inwestycji do realizacji				
d) poprawę technicznego wyposażenia służb kontrolnych w nowoczesny sprzęt oraz sieci alarmowe				
e) wspieranie akcji edukacyjno-szkoleniowych dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie				

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska				
1.2. Skuteczny nadzór nad instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska		WIOŚ, PSP, CZK	Określanie w pozwoleniach zintegrowanych warunków magazynowania i postępowania z substancjami niebezpiecznymi na terenie zakładu.		
1.3. Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego		Samorząd powiatu, PSP, WIOŚ, CZK	Aktualizowano zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013r., poza. 1166 z późn. zm.).		
1.4. Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii		Wojewoda, PSP, GIOŚ	Dotacje celowe udzielone w latach 2013 i 2014r. mające na celu wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Powiatu Olsztyńskiego w realizacji zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarki wodnej. Dotacje udzielono m. in. na zakup systemów alarmowania i ostrzegania, środków ochrony osobistej strażaków oraz specjalistycznych sprzętów umożliwiających gaszenie pożarów, likwidację skutków podtopień i powodzi, usuwanie połamanych drzew, wykrywanie wycieków gazów, likwidację skutków wypadków samochodowych, ochronę akwenów wodnych przed zanieczyszczeniami oraz ochronę życia i zdrowia osób poszkodowanych w wypadkach.	2013r. – 119 876,92 zł 2014r. - 119 350,00 zł	Środki budżetu Powiatu Olsztyńskiego. Poza udzielonymi dotacjami środki pozwalające na zrealizowanie zadania stanowiły udział własny Dotowanych lub środki pozyskane z Urzędów Miast i Gmin Powiatu Olsztyńskiego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP lub innych źródeł.
2. Poprawa jakości powietrza:					
2.1. Redukcja emisji SO ₂ , NO _x i pyłu drobnego z procesów	a) likwidację lokalnych kotłowni węglowych, zamiana na obiekty niskoemisyjne	Samorząd powiatu, samorzady	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: zainstalowanie dodatkowego pieca nowej generacji w ramach wcześniej przeprowadzonej termomodernizacji Ośrodka.	44 349,32 zł	Środki budżetu Powiatu Olsztyńskiego

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
wytwarzania energii poprzez:	b) instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych na obszarach zwartej zabudowy	gminne, podmioty gospodarcze, nadzór budowlany, właściciele budynków i instalacji, PSE, BGK, odbiorcy energii, PGNiG			
	c) instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza				
	d) prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych		Analiza okresowych pomiarów emisji przesyłanych przez prowadzących instalacje energetyczne.		
	e) rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) na terenie powiatu				
	f) zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych)		Projekt pn. „Modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej służących mieszkańcom powiatu olsztyńskiego i nidzickiego” Projekt partnerski -przedmiotem realizowanej inwestycji jest modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej poprzez wykonanie szeregu prac termomodernizacyjnych, w tym ocieplenie ścian poszczególnych budynków, wymiana stolarki okiennej oraz drzwiowej, wymiana instalacji ogrzewania. Prace termomodernizacyjne zostały wykonane w dziewiętnastu budynkach użyteczności publicznej na terenie powiatu olsztyńskiego oraz nidzickiego, które stanowią własność odpowiednich jednostek. Liderem projektu jest Powiat Olsztyński natomiast partnerami są: Powiat Nidzicki, Gmina Dobrze Miasto, Gmina Dywity, Gmina Olsztynek, Gmina Stawiguda, Gmina Świątki. W ramach realizacji projektu przewidywane jest zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną wynosi 24 346,12 GJ/rok.	Wartość całkowita projektu 9 050 982,14 zł, w tym dofinansowanie 2 398 723,59 zł	- 2 398 723,59 zł (łącznie wysokość dofinansowania dla wszystkich partnerów projektu) - dofinansowanie 26,50% Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Program Priorytetowy - System zielonych inwestycji - Część I Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej - 6 652 258,55 zł – wkład własny wszystkich partnerów projektu -----

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
					Koszty Powiatu Olsztyńskiego: - 2 513 967,55 zł, w tym dofinansowanie z NFOŚiGW 593 883,48 zł
			DPS Dobrze Miasto: Termomodernizacja budynku mieszkalnego DPS w Dobrym Mieście.	298 133,00 zł	Wkład własny Powiatu
			DPS Jeziorany: Termomodernizacja budynku DPS Jeziorany.	411 805,85 zł	Środki własne – 46 715,58 zł Środki NFOŚiGW - 365 090,27 zł
			DPS Jonkowo: Termomodernizacja budynku DPS w Jonkowie.	2013r. - 522 418,65 zł	
2.2. Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez:	a) modernizację taboru samochodowego i promocję korzystania z publicznych środków transportu	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, firmy transportowe, GDDKiA, SPlA			
	b) poprawę jakości dróg i organizacji ruchu kołowego		Powiatowa Służba Drogową w Olsztynie: W ramach poprawy stanu nawierzchni ulic i dróg wykonano 30 inwestycji polegających na przebudowie niebezpiecznych odcinków, budowie i modernizacji dróg oraz odnowie lub utwardzeniu nawierzchni dróg: w 2013 roku 12 inwestycji w 2014 roku 18 inwestycji.	2013r – 2 445.541,40 zł 2014r – 10 435 398,65 zł	
2.3. Opracowanie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z uwzględnieniem potencjału energii odnawialnej możliwej do wykorzystania		Samorząd powiatu, samorządy gminne			
2.4. Opiniowanie i wspieranie realizacji programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej po jego opracowaniu przez Zarząd województwa		Samorząd powiatu, samorządy gminne			

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)	
3. Poprawa jakości wód poprzez:	a) budowę nowych i modernizację istniejących oczyszczalni ścieków oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnych	Samorząd powiatu, samorządy gminne zakłady przemysłowe, właściciele gruntów i instalacji, SPLa	DPS Grażymy: Zakup pomp do oczyszczalni ścieków.	9 932,08 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych	
	b) osiąganie wymaganych prawem norm jakości ścieków oczyszczonych		DPS Grażymy: Analiza próbek ścieków.	4 761,66 zł	W ramach posiadanych środków budżetowych	
	c) budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenach pozbawionych izolacji od użytkowych warstw wodonośnych oraz o izolacji nieciągłej lub słabej przed dopływem zanieczyszczeń					
	d) budowę systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, w miejscowościach zwodociagowanych, na obszarach zlewni pojeziernych i w skupiskach zabudowy rekreacyjnej zlokalizowanej nad jeziorami					
	e) budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla posesji rozproszonych lub poza zasięgiem istniejących i projektowanych sieci kanalizacyjnych					
	f) prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych, kontrolę ich stanu oraz umów na opróżnianie					
	g) wyposażenie istniejących sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające oraz budowę systemów kanalizacji deszczowej na terenach zurbanizowanych			Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach: Budowa wylotu kanalizacji deszczowej.	14 000 zł	Środki Powiatu Olsztyńskiego

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	h) wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe, stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej				
	i) utrzymywanie trwałej pokrywy roślinnej i ograniczanie zabudowy strefy brzegowej wód				
4. Doskonalenie gospodarki odpadami, realizacja wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w tym m.in.:	a) zapobieganie powstawaniu odpadów	Zarząd województwa, samorząd powiatu, samorządy gminne, podmioty	Obowiązująca od dnia 23.01.2013r. ustawa o odpadach nakazuje przestrzegać hierarchii postępowania z odpadami, co spowodowało konieczność dostosowania produkcji do wymogów gospodarki odpadami. Zatem podmioty starają się używać materiałów bardziej trwałych, opakowań wielokrotnego użytku, więcej odpadów poddaje się przygotowaniu do ponownego użycia, odzyskowi lub recyklingowi, przez co wprowadza się do produkcji mniej nowych surowców, a to sprawia, że nie są generowane kolejne odpady lub jest ich znacznie mniej.		
	b) doskonalenie systemu selektywnej zbiórki i odbioru selektywnie zebranych odpadów	gospodarcze, mieszkańcy, firmy	Szpital Powiatowy im. Jana Mikulicza w Biskupcu: w 2014r. zakup prasy do zgniatania odpadów komunalnych.	16 000 zł	
	c) monitoring zamkniętych składowisk odpadów	asenizacyjne, WIOŚ, NGO, EDUK, właściciele terenu, RDOŚ	Decyzja o zamknięciu składowiska określa warunki nadzoru nad zrehabilitowanym i zamkniętym składowiskiem, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu elementów środowiska tj. wody podziemne, wody odciekowe, gaz składowiskowy, osiadanie składowiska. W powiecie olsztyńskim coroczny raport z monitoringu zamkniętego składowiska w m. Górowo, gm. Kolno przedkłada Gmina Kolno.		Środki własne gminy
	d) wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w		Kontrola w trakcie obowiązywania zezwolenia, w celu weryfikacji przestrzegania jego warunków przez		

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów		podmiot prowadzący określoną działalność z zakresu gospodarki odpadami. Obwarowanie koniecznością uzyskania stosownych decyzji z zakresu gospodarki odpadami daje możliwość kontroli nad strumieniami odpadów generowanych m.in. w produkcji, poprzez możliwość określenia ich ilości, składu, sposobu przetworzenia lub dalszego wykorzystania.		
	e) zintensyfikowanie edukacji ekologicznej promującej zapobieganie powstawaniu odpadów i właściwe postępowanie z odpadami				
	f) identyfikacja potencjalnie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i ich remediacja		Brak rozporządzenia wykonawczego, określającego warunki prowadzenia tych działań w badanym okresie.		
5. Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych:					
5.1. Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska, między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej.		Samorząd powiatu, samorządy gminne, SPLa			
5.2. Opracowanie programów ochrony przed hałasem na terenach, gdzie przekracza on wartość dopuszczalną, realizacja przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych dla zmniejszenia poziomu hałasu		Samorząd powiatu, właściciele dróg, SPLa, podmioty gospodarcze	Postępowanie egzekucyjne w celu wykonania obowiązku budowy ekranów przez GDDKiA w otoczeniu drogi krajowej nr 51 na odcinku Barcikowo – Spręcowo z obwodnicą Spręcowa od km 69+430 do km 76+927.		
5.3. Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych przez np. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej, budowę ekranów akustycznych		GDDKiA, samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele dróg	Wydział Ruchu Drogowego KMP w Olsztynie: Pomiar prędkości w ramach realizacji zadań związanych z działaniami krajowymi, wojewódzkimi i własnymi w rejonach zagrożonych zdarzeniami drogowymi. Rejony pełnienia służby w tym w zakresie wyznaczane są na podstawie miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych analiz bezpieczeństwa.		W ramach posiadanych środków budżetowych

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
5.4. Poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu		GDDKiA, samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele dróg	Powiatowa Służba Drogowa w Olsztynie: W ramach poprawy stanu nawierzchni ulic i dróg wykonano 30 inwestycji polegających na przebudowie niebezpiecznych odcinków, budowie i modernizacji dróg oraz odnowie lub utwardzeniu nawierzchni dróg: w 2013 roku 12 inwestycji w 2014 roku 18 inwestycji.	2013r – 2 445.541,40 zł 2014r – 10 435.398,65 zł	
5.5. Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem pracujących urządzeń, maszyn, linii technologicznych, wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu		Podmioty gospodarcze	Prowadzenie postępowań w celu zastosowania metod ograniczenia hałasu z terenu zakładu przez eksploatujących instalacje, urządzenia.		
5.6. Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na wodach i obszarach cennych przyrodniczo		Samorząd powiatu	Uchwałą Rady Powiatu w Olsztynie Nr XXII/307/2013 z dnia 30 sierpnia 2013r. wprowadzono zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych akwenach wodnych powiatu Olsztyńskiego (28 jezior i 1 rzeka). Poprzednia uchwała wydana była w 2006r. i zmieniona w 2008r.		
5.7. Budowa tras rowerowych		Samorząd powiatu, samorządy gminne			
5.8. Egzekwowanie zapisów zawartych w raportach oddziaływania źródeł pól elektromagnetycznych na środowisko dotyczących obszarów ograniczonego użytkowania		Samorządy gminne, SPLa., nadzór budowlany, PSE			
6. Ograniczanie zagrożeń ze strony substancji chemicznych w środowisku poprzez:	a) kontynuację krajowego programu usuwania azbestu	Samorząd powiatu, samorządy gminne, właściciele budynków, nadzór budowlany,	Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Olsztynie: Kontrola warunków pracy osób zatrudnionych przy demontażu elementów i wyrobów zawierających azbest.		W ramach posiadanych środków budżetowych

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Kierunki działań i sposoby ich realizacji		Podmiot realizujący (według zapisów w Programie...)	Realizacja (tak lub nie, nazwa zadania lub opis sposobu realizacji)	Wysokość finansowania	Źródła finansowania (środki własne, dotacje, środki UE, fundusze celowe, inne)
	b) upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej, w tym prawidłowego stosowania środków chemicznych	Samorząd powiatu, samorzady gminne, NGO, ODR, EDUK.			
	c) propagowanie produktów z substancji ulegających biodegradacji (np. torby na zakupy)				

Tab. 5. Inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane przez Powiat Olsztyński, jednostki organizacyjne, powiatowe osoby prawne lub spółki w latach 2013-2014

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
1	Powiat Olsztyński	„Modernizacja systemu grzewczego w budynku użyteczności publicznej w Brąswaldzie z zastosowaniem OZE”	15.03.2010	450 039,74	30.10.2013	
		„Modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej służących mieszkańcom powiatu olsztyńskiego i nidzickiego”	26.04.2010	9 050 982,14	30.06.2016	
		„Promocja regionalnych inicjatyw bioenergetycznych – PromoBio”	2011	29 000,01	2014	– koszty poniesione przez Powiat Olsztyński
		Konserwacja rowów melioracyjnych należących do Skarbu Państwa (nadzorowanych przez Starostę)	2013	32 078,72	2013	
			2014	28 035,96	2014	
		Zabudowa rowu melioracyjnego należącego do Skarbu Państwa (nadzorowanego przez Starostę)	2014	9 850	2014	
		Doposażenie serwerowni Centrum Zarządzania Kryzysowego Miasta Olsztyna i Powiatu Olsztyńskiego	16.03.2013	5 000	2013	
		Zakup mierników jednogazowych DRAGER PAC 5500 CO – 10 szt. dla OSP gmin Powiatu Olsztyńskiego	28.11.2013	9 483	2013	

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
		Przebudowa garażu głównego, montaż wentylacji mechanicznej w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Nr 2 w Olsztynie oraz adaptacja pomieszczeń garażowych na szatnie i korytarz wraz z klatką schodową w jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Nr 3 w Biskupcu	25.04.2014	160 000	2015	
		Budowa bazy kontenerowej w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej Nr 2 w Olsztynie	25.04.2014	150 000	2014	
Jednostki organizacyjne Powiatu Olsztyńskiego						
2	Szpital Powiatowy im. Jana Mikulicza w Biskupcu	Zakup prasy do zgniatania odpadów komunalnych	2014	16 000	2014	
3	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żardenikach	Zainstalowanie dodatkowego pieca CO nowej generacji	10.04.2013	44 300	2013	Uzupełnienie wykonanej termomodernizacji ośrodka
		Budowa wylotu kanalizacji deszczowej	08.12.2014	14 000	Nie ustalono	Realizowane na podstawie pozwolenia na budowę kanalizacji deszczowej Nr Jez/22/2014 z dnia 25 września 2014r. ważnego 3 lata
4	Dom Pomocy Społecznej w Jonkowie	Termomodernizacja budynku DPS w Jonkowie	12.08.2013	522 418,65	26.11.2013	
5	Dom Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście	Termomodernizacja budynku DPS w Dobrym Mieście	06.06.2014	298 133	15.10.2014	
6	Dom Pomocy Społecznej w Jezioranach	Termomodernizacja budynku DPS w Jezioranach	05.08.2013	411 805,85	29.11.2013	
7	Zespół Szkół w Dobrym Mieście	Budowa Powiatowej Hali Sportowej przy ZS w Dobrym Mieście	2013	3 181 403,52	2014	Zródłem ciepła jest nowoczesna kotłownia wyposażona w 2 funkcyjne kotły centralnego ogrzewania. Instalacja zasilana jest z sieci gazowej. Kotłownia jest zdalnie sterowana i monitorowana poprzez system -SMOK.

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
						2. Instalacja kanalizacji sanitarnej do odprowadzenia ścieków i wód opadowych i roztopowych. 3. Dokonano licznych nasadzeń wokół budynku.
8	Powiatowa Służba Drogowa w Olsztynie	Inwestycje w zakresie remontów, modernizacji oraz budowy i przebudowy dróg powiatowych	w 2013r. - 12 inwestycji w 2014 r. - 18 inwestycji.	2013r – 2 445 541,40 2014r – 10 435 398,65		W ramach poprawy stanu nawierzchni ulic i dróg wykonano 30 inwestycji polegających na przebudowie niebezpiecznych odcinków, budowie i modernizacji dróg oraz odnowie lub utwardzeniu nawierzchni dróg powiatowych.
Spółki powołane przez Powiat Olsztyński						
	Fotowoltaika Gyżliny Sp. z o.o. (spółka powołana w 2012r. przez jednostki samorządu terytorialnego: Powiat Olsztyński i Gminę Stawiguda)	„Odnawialne źródła energii - Budowa elektrowni słonecznej o mocy 1 MWp na terenie łądowiska w Gryżlinach”	2013	4 976 949,19	2015	1 466 401,66 zł środki własne Spółki 3 510 547,53 zł dofinansowanie: w tym: - 2 311 917,53 zł dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013 - 1 198 630,00 zł pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Tab. 6. Wybrane inwestycje z zakresu ochrony środowiska zrealizowane przez Gminy na terenie powiatu olsztyńskiego w latach 2013-2014

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
Gminy z terenu Powiatu Olsztyńskiego						
1	Barczewo	Modernizacja kotłowni w Przedszkolu Miejskim w Barczewie		156 191	2013	Środki własne
		Modernizacja kotłowni w Centrum Kultury i Promocji Gminy Barczewo		153 223	2013	Z dotacji Starostwa Powiatowego w Olsztynie
		Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Barczewko i Łęgajny		Łęgajny – 737 006 Barczewko – 3 360 227	2013	PROW, Środki własne
		Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Ruszajny oraz budowa sieci wodociągowej Lamkowo-Radosty - I etap		598 239	2013	
		Budowa zbiornika małej retencji w Łęgajnach		187 961	2013	
		Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Wójtowo i Nikielkowo - realizacja II ,III , IV etapu budowy sieci rozdzielczej		58 772	2013	
		Budowa sieci wodociągowej Lamkowo-Radosty - I etap		366 982	2014	
		Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Barczewko		Brak danych	2014	
		Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Wójtowo Nikielkowo - realizacja II ,III , IV		129 999	2014	
		Budowa kanalizacji deszczowej na ul. Wrzosowej w Wójtowie (I etap)		88 678	2014	
Budowa ujęcia wody dla potrzeb przeciwpożarowych przy ul. Niepodległości w		39 975	2013			

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia	
		Barczewie					
		Zakup ciężkiego samochodu bojowego wraz z wyposażeniem na potrzeby OSP w Barczewie		1 102 680	2014		
2	Biskupiec	Budowa kanalizacji sanitarnej Rasząg-Rzeck	04.2013	2 315 000	07.2014		
3	Dobre Miasto	Budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie	2011	274 000	2014		
		Budowa schroniska dla zwierząt w Tomarynach	2012	148 000	2013		
		Zakup toalety wolnostojącej na potrzeby mieszkańców miasta Dobre Miasto	2013	55 000	2013		
		Oczyszczenie stawu miejskiego	2014	61 500	2014		
4	Dywity	Termomodernizacja budynku szkoły w oparciu o OZE	09.06.2014	919 779	2014		
		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	24.09.2013	359 162	2014		
		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej:					
		Budynek Szkoły w Spręcowie	01.07.2014	58 148	2014		
		Budynek Przedszkola w Słupach	29.04.2013	237 386	2013		
		Budynek Zespołu Szkół w Dywitach	12.05.2014	1 912 809	2014		
5	Gietrzwałd	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Gronity	2014	240 254	2014		
		Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych w m. Biesal i m. Unieszewo	2013	439 154	2014		
		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Woryty	2013	855 707	2014		
		Budowa świetlicy wiejskiej w Łęgutach	2014	47 655	2014	Wyłącznie koszt ogrzewania pompą ciepła	
6	Jeziorany	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w Radostowie	2012	3 692 000	2013		
		Budowa sieci wodociągowej w Studziance i remont SUW w m. Franknowo, Radostowo, Wójtówko i Jeziorany	2013	759 000	2013		
7	Jonkowo	Budowa kanalizacji sanitarnej w Warkałach - etap I	11.09.2014	907 810	30.04.2015		
		Przydomowe oczyszczalnie ścieków	14.04.2013	1 084 860	31.03.2014	54 oczyszczalnie	

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
		Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Jonkowo-Łomy-Garzewko	16.12.2011	1 585 290	31.05.2013	
		Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Miłym i Leśnym w Gutkowie	17.05.2010	1 494 850	15.05.2014	
8	Kolno	Brak inwestycji w badanym okresie				
9	Olsztynek	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Wilkowo, Sudwa, Świętajny, Tolejny, Łęciny, Elgnówko, Zawady, Płatyny, Warlity Małe, Czerwona Woda, Gaj i Wigwałd	03.2013r.	4 153 770	20.09.2013	
		Modernizacja hydroforni w Swaderkach wraz z rozbudową wodociągu	03.2013r.	1 637 554	30.11.2013	
		Kolektor sanitarny ulica Leśna w Olsztyнку oraz Wilkowo	04.2013r.	230 288	31.10.2013	
		Budowa sieci wodociągowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	05.2013r.	52 767	31.10.2013	
10	Purda	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Purda	2012	693 000	2014	
		Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Ostrzeszewo, Purda, Klewki	2013	331 000	2013	
		Budowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków w m. Siłce	2012	243 000	2015	
		Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Klewkach	2013	111 000	2014	
		Budowa odcinków sieci wodociągowej w m. Patryki i Klebark Mały	2014	247 000	2015	
		Termomodernizacja zaplecza Sali sportowej w Marcinkowie	2012	73 000	2013	
11	Stawiguda	Budowa kanalizacji deszczowej w Tomaszkwie	25.02.2013	66 440	2013	
		Budowa sieci wodnokanalizacyjnej w Dorotowie	22.04.2013	261 350	2013	
		Modernizacja gospodarki energetycznej w budynkach użyteczności publicznej służących mieszkańcom powiatu olsztyńskiego i nidzickiego (Budynki Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stawigudzie)	13.08.2013	489 170	2013	W tabeli podano wartość kosztów realizacji umowy podstawowej. Natomiast zostały zawarte umowy na roboty dodatkowe – 14,14 tys.

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

Lp.	Jednostka realizująca	Zadanie	Data rozpoczęcia inwestycji	Koszty realizacji inwestycji (w zł)	Rok zakończenia inwestycji lub planowana data zakończenia inwestycji	Uwagi lub wyjaśnienia
						zł i uzupełniające 67, 65 tys. zł
		Budowa kanalizacji deszczowej w Bartagu: Część I – od D31 do wylotu WI	19.08.2013	496 920	2013	
		Remont z przebudową i rozbudową oczyszczalni ścieków w Gagławkach	01.10.2013	885 130	2013	
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stawiguda	01.05.2013	20 440	2013	
		Budowa sieci wodociągowej w Rusi – roboty budowlane	04.11.2013	10 100	2013	
		Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Kręsk, Gryżliny i Zielonowo	29.05.2014	2 150 610	2014	
		Przebudowa istniejących przepompowni oraz budowa kanalizacji sanitarnej i odcinków przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych w miejscowości Gryżliny i Zielonowo	29.05.2014	307 610	2014	
		Odbieranie i zagospodarowywanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkanymi i niezamieszkanymi z terenu Gminy Stawiguda	26.06.2013	753 440	2014	Wartość szacunkowa z umowy
			01.07.2014	944 510	2015	
12	Świątki	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	30.04.2013	693 612	03.01.2014	

Tab. 7. Wskaźniki obrazujące stan środowiska i dokonujące się w nim zmiany

	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na koniec 2012 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2013 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2014 r. (lub okres badań)	Źródło informacji o wskaźnikach	
PRIORYTET I: Doskonalenie działań systemowych							
	Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa	Przedszkola i szkoły z certyfikatem Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej i Zielonej Flagi	szt.	9	10	13	OCCE, WFOŚiGW
PRIORYTET II: Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych							
Ochrona przyrody i krajobrazu	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	% powierzchni powiatu	54,3	54,3	54,3	GUS	
	Rezerwy przyrody	ha	4 533,4	4554,9	4554,9	GUS	
	Obszary chronionego krajobrazu razem	ha	142 835,3/147 292,2	142 835,3/147 292,2	142 835,3/147 292,2	GUS ¹³	
	Użytki ekologiczne	ha	937,5	948,95	948,95	GUS	
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	5 888,0	5888,0	5888,0	GUS	
Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	Lesistość	% powierzchni powiatu	37,7	37,7	37,8	GUS	
Racjonalne gospodarowanie zasobami wody	Wodochłonność produkcji	ilość wody zużytej na cele przemysłowe (m ³) /wartość produkcji sprzedanej przemysłu ogółem ¹ (mln zł)	282,9 m ³ /mln zł	Brak danych	Brak danych	GUS	
	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 odbiorcę	m ³ /rok	31,6	25,8	27,3	GUS	

¹³ Według danych z bazy GUS – Bank Danych Lokalnych powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu wynosiła 147 292,2 ha w roku 2012, 2013, 2014. Natomiast według danych zamieszczonych w opracowaniach GUS Województwo Warmińsko-Mazurskie Podregiony. Powiaty. Gminy z 2012, 2013 i 2014r. powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu wynosiła 142 835,3 ha w roku 2012, 2013, 2014

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na koniec 2012 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2013 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2014 r. (lub okres badań)	Źródło informacji o wskaźnikach
	100% wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów odpowiada wymaganiom sanitarnym	% ludności zaopatrywanej w wodę przydatną do spożycia	98,4	98,3	98,7	PSSE
Ochrona powierzchni ziemi	Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	% powierzchni użytków rolnych	49 (2009-2012)	48 (2010-2013)	44 (2011-2014)	WIOŚ
PRIORYTET III: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego						
Poprawa jakości powietrza	Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	Mg/rok	pył – 4 SO ₂ – 3 NO _x – 0 CO – 20 CO ₂ – 910	pył – 6 SO ₂ – 13 NO _x – 3 CO – 30 CO ₂ – 10400	pył – 2 SO ₂ – 7 NO _x – 4 CO – 12 CO ₂ – 9134	GUS
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	% zanieczyszczeń wytworzonych zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	zanieczyszczenia: - pyłowe – 0% - gazowe – 1,6%	zanieczyszczenia: - pyłowe – 50% - gazowe – 2,5%	zanieczyszczenia: - pyłowe – 33,3% - gazowe – 3,9%	GUS
	Moc zainstalowana w elektrowniach wykorzystujących OZE	MW	5,261 (31.03.2014 r.)			Program Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego za URE
	Ludność korzystająca z sieci gazowej	% ogółu ludności	21,4	22,4	25,4	GUS

	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na koniec 2012 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2013 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2014 r. (lub okres badań)	Źródło informacji o wskaźnikach
	Wszystkie oceniane stężenia zanieczyszczeń ² w strefie warmińsko-mazurskiej nie przekraczają wartości dopuszczalnych i docelowych ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin	zanieczyszczenie nie spełniające wymogów	- pył zawieszony PM10 - benzo(a)piren w pyłe PM10	- pył zawieszony PM10 - benzo(a)piren w pyłe PM10	- pył zawieszony PM10 - benzo(a)piren w pyłe PM10	WIOŚ
Poprawa jakości wód	Ładunek zanieczyszczeń w ściekach odprowadzany do wód lub ziemi	Mg/rok	BZT5 – 16,393 ChZT – 130,206 zawiesina ogólna – 24,469 azot ogólny – 13,694 fosfor ogólny – 1,622	BZT5 – 12,110 ChZT – 96,780 zawiesina ogólna – 46,860 azot ogólny – 22,370 fosfor ogólny – 2,06	BZT5 – 17,380 ChZT – 122,84 zawiesina ogólna – 23,390 azot ogólny – 41,090 fosfor ogólny – 2,67	GUS
	Ludność korzystająca z kanalizacji	% ogółu ludności	55,7	57,8	63,8	GUS
	Dobry stan ekologiczny jednolitych części wód płynących	% ogólnej ilości ocenianych JCW płynących w powiecie	46,1 (2010-2012)	55,5		WIOŚ
	Dobry stan ekologiczny jednolitych części wód jeziornych	% ogólnej ilości ocenianych JCW jeziornych w powiecie	30,8 (2010-2012)	0	50	WIOŚ
	Dobry stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych	% ogólnej ilości JCWPd w powiecie	100	100	100	PIG, PMŚ
Doskonalenie gospodarki odpadami	Odpady wytworzone (z wyłączeniem komunalnych) ogółem	Mg/rok	37,7	30,5	31,4	GUS

Raport z wykonania w latach 2013-2014 „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Olsztyńskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020”

	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na koniec 2012 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2013 r. (lub okres badań)	Stan na koniec 2014 r. (lub okres badań)	Źródło informacji o wskaźnikach
	Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów (z wyłączeniem komunalnych) wytworzonych w ciągu roku	%	100,00	76,2	Brak danych	GUS
	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych ogółem	Mg/rok	21 650,6	22 721,96	23 286,0	GUS
	Odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg/rok	130,0	139,7	146,3	GUS
Ograniczenie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych	Zakłady emitujące hałas o wielkościach ponadnormatywnych	liczba zakładów w których stwierdzono przekroczenia w trakcie kontroli WIOŚ	2 (2012)	0	0	WIOŚ
	Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	% ogólnej ilości punktów pomiarowych	100 (2008-2012)	100	100	WIOŚ
Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia	Ilość wyrobów zawierających azbest pozostała do usunięcia	Mg	2 901,973	230,177	2 111,014	UM WWM
		¹ – Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, dla których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² – Oceniane są stężenia zanieczyszczeń: SO ₂ , NO ₂ /NO _x , CO, C ₆ H ₆ , O ₃ , pył zawieszony: PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz zawartość Pb, Ni, Cd, As, BaP w pyłe PM ₁₀ w 3 strefach: miasto Olsztyn, miasto Elbląg i strefa warmińsko-mazurska (obszar województwa z wyłączeniem wymienionych miast).				